This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, December 9, 2003

Lietuvos Respublikos
J.M.Mažvydo biblioteka

Alb (LK) 2766

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 49-50(2804-2805) 2003 DECEMBER-GRUODIS 9 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ON L5C 1T3 CANADA • www.tzib.com Nr. kaina – $1

Kalėdų belaukiant

Kasmet didžiuosiuose Šiaurės Amerikos miestuose po Kalėdų senio paradų prasideda išskirtinis žmonių judėjimas. Visi keliai veda į puošniąsias prekyvietes, kurios sumaniai paruoštos, kad patenkintų daiktų daiktelių beieškančius pirkėjus.

TAI prieškalėdinis laikotarpis, maždaug sutampantis su Adventu, kuris kviečia pasiruošti Kristaus gimimo šventei. Šitoje ruošoje niekas nieko neparduoda ir niekas nieko už pinigus negali įsigyti. Nereikia nieko į margus popierius supakuoti ir laikui atėjus po eglute padėti. Ruoša mat kitokia. Dauguma tai supranta, atitinkamai įvertina, neprieštarauja tokiam pasiruošimui. Tačiau nieko ir nedaro tartum tai liestų tik tam tikros grupės žmones. Toks nuošalumas ryškus ir užkrečiantis kaip kokia nepamainoma tiesa ir dažnai pateisinamas laiko stoka. Stambiai mąstant – materializmas užgožia dvasinius poreikius, krikščioniškąsias pareigas atlikti tai, ką per keturias Advento savaites reikėtų. Neteisinga betgi būtų tvirtinti, kad visi šiuo prieškalėdiniu laikotarpiu yra prislėgti daiktų daiktelių. Yra žmonių, kurie lengvai suderina ir viena, ir kita. Taip ir turėtų būti. O mes, lietuviai, patekę tarp dviejų kultūrų ir šventinių tradicijų, turėtume saugoti, kad nemūsiškų papročių įtaka nenuslopintų mūsiškųjų. Tai svarbu norint išlaikyti savąjį tapatumą ir šiuose laisvuose kraštuose lietuviais rodytis ne vien tik iš vardo. Svarbu lietuviškuosius šventinius papročius diegti ir priaugančiai kartai. O tai geriausiai padaroma rodant atitinkamus pavyzdžius. Advento rimtis, susieta su stipresne religine praktika, Kūčių vakarienė su kalėdaičių pasidalinimu neturėtų būti pakeista kuo kitu nusižiūrėjus į svetimybes, kurios būdingos tik kitų tautų žmonėms. Įsidėmėtina, kad šalia gimtosios kalbos savieji papročiai atlieka svarbų vaidmenį.

KALĖDŲ laikotarpiu, visaip toms didingoms šventėms besiruošiant, jau daugelį metų didesniuose lietuvių telkiniuose vyksta reikšmingi renginiai, pabrėžiantys šių metinių švenčių prasmę ir džiaugsmą. Tai daugiausia jaunimo organizacijų rengiamos atskiros Kūčios ar savose mokyklose nemažą tėvų bei vaikų dėmesį patraukiančios vadinamos Kalėdų eglutės su specialiais vaidinimėliais, vaišėmis, gražiu visų kartų pabendravimu. Tuos brangius papročius yra būtina išlaikyti ir tobulinti. Tie renginiai sudaro išskirtinę metinę progą lietuviškąsias Kalėdų švenčių tradicijas akivaizdžiai parodyti priaugančiom kartom. Ir ne tik parodyti, bet jas ir įtraukti į tų tradicijų atlikimą. Kai kur tai vyksta gana gerai, kai kur silpniau. Viskas priklauso nuo vadovaujančių asmenų iniciatyvos ir ryžto diegti mažiesiems viską, kas nors kiek dvelkia lietuviškumu. Nekreipiant jokio dėmesio į pačių atlikėjų sudaromas programas, dažnai nukrypstama nuo tikslo pamėgdžiojant televizijoje ar kur kitur matytus pasirodymus, kurie niekaip nesiriša su renginio mintimi. Tokie atkištiniai, gal ir paskubomis sudaryti "vaidinimėliai" neduoda siekiamos naudos, ir praleidžiama gera proga aktyviu būdu puoselėti savuosius papročius, derinantis prie esminių šventės bruožų. Kalėdinėse programose įvairių pasirodymų parinkimas turėtų būti bent kiek saistomas estetinio bei meninio bruožo, jeigu ir savo tema būtų atitrūkęs nuo kalėdinės minties. Čia galėtų ir turėtų į pagalbą ateiti šioje srityje didesnį patyrimą ar nujautimą turintys asmenys – mokytojai, tėvai, organizacijų vadovai, kiti žinovai. Tik šitaip gali būti mokomasi, ir tik geresni vaikų ar jaunimo pasirodymai, susilaukę atitinkamo atgarsio, skatins scenon žengiančius tobulėti, pamėgti tai, ką daro. **Č.S.**

Kardinolas A. J. Bačkis, atvykęs į Torontą, dalyvavo sriubos vakaronėje su atsivežtu iš Lietuvos duonos kepalu, kuriuo pavaišino ten dalyvavusius torontiečius **Nuotr. R. D. Puterių**

Lietuvos kardinolas Kanadoje

Aplankė keletą lietuvių telkinių, įstaigų, parapijų, skatindamas išlaikyti lietuviškumą išeivijoje

Toronto ir apylinkių lietuviai lapkričio mėnesį turėjo išskirtinę progą susitikti su ypatingu svečiu iš Lietuvos. Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis lankėsi Toronte Prisikėlimo parapijos 50-mečio ir joje rengiamos Sriubos vakaronės 10-mečio proga. Vakaronė kasmet rengiama šelpti Jo Eminencijos globojamą vargšų valgyklą "Betaniją" Vilniuje, kasdien maitinančią 600 varguolių.

Kardinolą oro uoste šeštadienį, lapkričio 23, sutiko vyskupas Paulius Baltakis, OFM, Prisikėlimo ir Lietuvos kankinių parapijų klebonai, Lietuvos generalinis garbės konsulas Haris Lapas ir būrys parapijos bei bendruomenės veikėjų.

Tą vakarą pailsėjęs Prisikėlimo parapijoje, sekmadienį Jo Eminencija aukojo Mišias 10.15 v.r. Jų eigoje vyko įteikimas prelato juostos ir perdavimas užsienio lietuvių katalikų sielovados delegato pareigų kun. Edmundui Putrimui.

Po pietų vykusioje Sriubos vakaronėje kardinolas išreiškė gilią padėką visiems gausiai susirinkusiems, maloniai pasišnekučiavo su vakaronės dalyviais, aplankydamas visus stalus.

Lapkričio 24, pirmadienį, Jo Eminencija aplankė Vasagos lietuvių apylinkę, kur jam buvo surengtas priėmimas. Ten jį lydėjo Lietuvos kankinių parapijos klebonas prel. Jonas Staškevičius.

Vakare dalyvavo Užsienio lietuvių sielovados delegatūros pataramiojo komiteto posėdyje Prisikėlimo parapijoje, susipažino su komiteto rūpesčiais ir planuojamais darbais.

Antradienį Prisikėlimo parapijoje vyko Kanados lietuvių kunigų vienybės suvažiavimas, kuriame kardinolas ir vysk. Baltakis kalbėjo apie prel. Putrimo naujas pareigas. Vakare prie parapijos esančiuose Slaugos namuose kardinolas atnašavo Mišias ir pašventino naują koplyčią, kurios įrengimui lėšos buvo suaukotos a.a. dr. Alekso Valadkos atminimui. Ten buvo surengta vakarienė, kurioje dalyvavo Slaugos namų valdyba. Kardinolas aplankė sunkiau sergančius ligonius.

Jo Eminencija trečiadienį lankėsi Anapilyje, Mississaugoje. KLB Muziejų-archyvą jam aprodė direktorė dr. Rasa Mažeikaitė. Jam apžiūrėjus *Tėviškės žiburių* redakcijos patalpas ir pasikalbėjus su darbuotojais buvo pietūs prelato J. Staškevičiaus gimtadienio proga Anapilio parodų salėje. Dalyvavo kardinolas A. J. Bačkis, *Tėviškės žiburių* vyr. red. prel. dr. Pranas Gaida, Katalikų centro pirmininkas Jonas Andrulis ir žmona Salomėja, Lietuvos kankinių parapijos kunigai, tarybos pirmininkas Rimas Paulionis ir žmona Giedra, *TŽ*, muziejaus ir Anapilio veikėjai.

Vakare kardinolas aukojo Mišias Prisikėlimo parapijos labdaros skyriaus nariams ir kitiems parapijos savanoriams ir geradariams, po kurių buvo vaišės parapijos salėje. Kardinolas mielai su jais pabendravo, atsakė į susirinkusių klausimus ir pasidalino mintimis.

Ketvirtadienį Jo Eminencija pietavo su Toronto arkivyskupu Aloysius Ambrozic, su kuriuo buvo aptarti lietuvių sielovados Toronte klausimai. Vakare Lietuvių Namų valdyba surengė iškilmingą vakarienę apatinėje salėje. Dalyvavo daugiau kaip 40 kviestų svečių – Lietuvių Namų, Slaugos namų ir bendruomenės pareigūnų.

Pensininkų namus "Vilnius Manor" kardinolas aplankė penktadienio ryte, ten aukojo Mišias. Jo garbei buvo surengti pietūs, kuriuose dalyvavo didelis būrys Vilniaus rūmų gyventojų. Po vaišių ir sveikinimų visi kartu padainavo, praleido smagią valandėlę su nepaprastu svečiu.

Vakare įvyko priėmimas, prelatui Putrimui surengtas patariamojo komiteto. Kardinolas šiltai pasveikino jį ir visus susirinkusius, kurie vėliau turėjo progos su Jo Eminencija pasikalbėti bei nusifotografuoti. Priėmime dalyvavo ir vietinis vyskupas John Boissoneau.

Maironio lituanistinę mokyklą kardinolas Bačkis aplankė 10 v.r. šeštadienį. Jį pasitiko vedėja Aldona Šimonėlienė ir tėvų komiteto pirm. Jurgis Kuliešius, mokiniai iškeltomis juostomis padarę vartus. Salėje jo laukė mokiniai ir Toronto mokyklų tarybos pareigūnai. Mokiniai jam padainavo ir įteikė savo sukurtus piešinius bei sveikinimus. Po sveikinimų ir dovanų įteikimo Jo Eminencija aplankė darželio klasę ir aukštesniųjų lituanistinių kursų mokinius, kurie jį paklausė keletą klausimų. Jis atsakė nuoširdžiai ir atvirai, papasakodamas, kad ir jis augo ne Lietuvoje, gerai supranta, jog jie nemėgsta lankyti mokyklos, palinkėjo moksleiviams vis tiek išlaikyti savo lietuvišką kultūrą.

Tą vakarą jis aukojo Mišias Hamiltono Aušros Vartų parapijoje ir dalyvavo jam surengtose bendrose vaišėse. Kardinolas laisvai bendravo ir kalbėjosi su parapijiečiais, kurių buvo keli šimtai. Sekmadienį Anapilyje irgi į kardinolo Mišias atvyko daug maldininkų. Po Misių buvo surengti pietūs parodų salėje, kur jis malonėjo pabendrauti ir fotografuotis su susirinkusiais.

Visuose susitikimuose jį lydėjo vysk. Paulius Baltakis, OFM, ir prel. Edis Putrimas. Sutikusieji Jo Eminenciją žavėjosi jo draugiška ir atvira dvasia bendraujant su visokio amžiaus žmonėmis. Jis palietė visų širdis, palikdamas jose malonius prisiminimus ir dar vieną – dvasinį ryšį su Tėvyne. **RSJ**

KANADOS ĮVYKIAI

Naujas valstybės vadovas

Ministerio pirmininko pareigas perimantis Paul Martin tikisi sudaryti sąlygas šiltesniems santykiams su JAV ir jau sausio mėn. susitikti su JAV prezidentu George Bush Meksikoje, vyksiančiame Amerikos viršūnių suvažiavime. Šiuo metu P. Martin dirba su valdžios pasikeitimo grupe planuodamas naujojo ministerių kabineto sudarymą. Kilusią kritiką dėl per mažo frankofonų skaičiaus jo būsimame kabinete jis paneigė, pažadėdamas, kad ši grupė bus tinkamai atstovaujama. Taip pat baiminamasi, kad Martin rinkimams didžiausią įnašą davusios didžiosios korporacijos (9,2 mln. arba 73%) turės įtakos jo sprendimams, nuo ko gali nukentėti mažesnės įmonės bei socialiniai projektai. Tai dar daugiau padidintų pajamų skirtumą tarp turtingųjų ir krašto daugumos, susiaurinant vidurinįjį luomą.

Sheila Copps, Paveldo ministerė, Liberalų partijos suvažiavime surinkusi vos 6% atstovų balsų, nesitiki patekti į naujai sudaromą ministerių kabinetą. Dar liepos mėnesį ji labai ryškiai pasisakė už buvusio ministerio pirmininko Pierre Trudeau politines bei ekonomines gaires, ypač vaikų priežiūros, pagalbos nuomininkams, viešojo susisiekimo, moterų lygiateisiškumo, imigrantų specialybių pripažinimo, žmogaus teisių, čiabuvių teritorijų ir vienos lyties vedybinių teisių reikaluose. Ji taip pat labai išgyrė Jean Chretien vedamą politiką, kuri ateinančiam į valdžią ministeriui pirmininkui nebuvo priimtina. Jos rinkiminę kalbą atstovai palydėjo smarkiai plodami ir atsistodami, neišskiriant ir paties Paul Martin, tačiau nesitikima, kad Sheila Copps liks Paveldo ministere.

Švietimo reikalams Kanadoje yra išleidžiama proporcingai daugiau, negu JAV. Septynių pasaulio turtingųjų kraštų grupėje (G7) Kanada buvo pirmoji su 6.6% šalies pajamų vidurkio (GNP). Yra pripažinta, kad skiriant daugiau lėšų gyven-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Pažeidžiamas dėl ryšių

Seimo laikinoji komisija, kuriai buvo pavesta ištirti galimą grėsmę valstybės saugumui, seimui gavus informaciją apie prezidento Rolando Pakso aplinkos žmonių ryšius su įtartinais asmenimis, paskelbė savo išvadas gruodžio 2 d. Komisijos teigimu, prezidentas dėl savo ryšių buvo ir tebėra pažeidžiamas, ir tai kelia grėsmės valstybės saugumui, rašo *Lietuvos rytas*. Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas ir ministeris pirmininkas Algirdas Brazauskas sužinoję apie komisijos išvadą, pareiškė, jog R. Paksas turėtų atsistatydinti.

Seimo komisijos išvadoms pritarė valdančiosios daugumos atstovai socialdemokratai bei socialliberalai, taip pat opozicinės Liberalų ir centro sąjungos bei konservatorių frakcijos. Prezidentą gina liberaldemokratų partija, teigianti, jog jis kovoja su ydinga nomenklatūrine sistema. A. Paulauskas teigė esąs pasirengęs paremti apkaltos iniciatyvą. Seime turi būti surinkta mažiausiai 36 parašai, kad būtų paskelbta prezidento apkalta.

ELTOS/LGTIC žiniomis, seimo paruoštos apkaltos tekstas nurodo tris pagrindą apkaltai sudarančius punktus: informacijos nutekėjimą iš prezidento įtartiniems asmenims, pilietybės Jurijui Borisovui suteikimą išimties tvarka sulaužant priesaiką bei pažeidžiant Konstituciją ir prezidento kišimąsi į privačių įmonių veiklą, kuriuo pažeidžiama priesaika būti visiems lygiai teisingam.

Prezidentas neatsistatydina

Lapkričio 30, sekmadienį, Vilniuje, Nepriklausomybės aikštėje maždaug 5000 žmonių reikalavo prezidento Rolando Pakso atsistatydinimo. Renginys, kuriame dalyvavo politikai, įvairių organizacijų atstovai, visuomenės veikėjai, prasidėjo eitynėmis nuo Katedros aikštės Gedimino prospektu Seimo rūmų link. Tai buvo trečioji demonstracija, tuo pačiu tikslu surengta Vilniuje per paskutinę lapkričio savaitę.

R. Paksas gruodžio 2 d. per Lietuvos radijo ir televizijos stotis kreipėsi į gyventojus, pakartodamas, jog nepasitrauks iš pasirinkto kelio, visada gynė ir gins Lietuvos valstybės ir jos žmonių interesus. Kaip rašo ELTA/LGTIC, jo nuomone laikinosios komisijos išvados nepagrįstos, be įrodymų, inkriminuojančios nebūtus dalykus; prezidentas patvirtino, jog siekiama vieno tikslo – bet kokiomis priemonėmis jį nušalinti. Vis tik prezidentas gruodžio 3 d. nusprendė atidėti planuotą oficialų vizitą į JAV, tarėsi su JAV ambasadoriumi Stephen Mull dėl tinkamiausios naujos vizito datos.

Borisovas pripažino pažadus

Prezidento Rolando Pakso rinkiminį vajų finansavęs Jurijus Borisovas gruodžio 4 d. liudijo Konstituciniame teisme apie aplinkybes, kuriomis R. Paksas jam išimties tvarka suteikė Lietuvos pilietybę. Kaip rašo *Lietuvos rytas*, jis pripažino, kad jam buvo pažadėtas prezidento patarėjo postas, kad pokalbiai apie jo darbą prezidento komandoje vyko nuo 2002 metų vasaros. Valstybės saugumo departamento turimame J. Borisovo pokalbio su R. Pakso draugu verslininku Algirdu Drakšu įraše jis grasino, kad prezidentas taps "politiniu lavonu", jei nesilaikys "susitarimo".

J. Borisovas Kaune lapkričio pabaigoje daug laiko leido "Ūkininko patarėjo" redakcijoje, kur intensyviai buvo rengiamasi išleisti 1.12 mln. egzempliorių tiražu, 12 puslapių specialų priedą *Tvarka bus?* J. Borisovo viloje atrasta bendrovės "Ūkininko patarėjas" ir bendrovės "Avia Baltika" sutartis, kurioje numatyta iš anksto už priedo parengimą ir spausdinimą sumokėti 331,000 litų. *Lietuvos ryto* žiniomis, leidinyje - J. Borisovo ir jo bendrininkų išdėstymas savų tiesų apie Lietuvos valstybės politinį skandalą.

Įtaką darė prezidentui

Lietuvos spaudoje lapkričio 25 d. pasklido žinia, kad Policijos vado seimo komisijai pateikta slapta pažyma atskleidė nusikalstamo pasaulio užmojus daryti įtaka prezidentui. Nusikalstamo pasaulio atstovai per prezidento Rolando Pakso aplinką siekė pakeisti policijos vadovus. Aloyzo Sakalo vadovaujama seimo galimų grėsmių valstybiniam saugumui tirti komisija apie tai sužinojo iš policijos generalinio komisaro Vytauto Grigaravičiaus. Pažymoje minima, kad mintis apie Vytauto Grigaravičiaus pakeitimą palankesniu nusikaltėliams asmeniu reiškė Valdas Jakutis, Saturnas Dubininkas, Henrikas Daktaras ir kiti.

URM Briuselyje

Lietuvos užsienio reikalų ministeris Antanas Valionis lapkričio 17-18 d.d. dalyvavo Europos sąjungos (ES) užsienio reikalų ministerių susitikime Briuselyje, kuriame buvo svarstyta gruodį įvyksiančio ES valstybių ir vyriausybių susitikimo darbotvarkė. Ministeriai aptarė spalį įvykusį ES ir Rusijos vadovų susitikimą. A. Valionis pareiškė, kad ES santykiuose su Rusija turi siekti abiem pusėm naudingų rezultatų.

Jis taip pat dalyvavo ES užsienio reikalų ministerių susitikimuose su JAV valstybės sekretoriumi Colin Powell ir Izraelio užsienio reikalų ministeriu Silvan Shalom, kuriuose daugiausia dėmesio skirta padėčiai Artimuosiuose Rytuose, Irane bei Irake, rašo ELTA/LGTIC. UR ministeriai tęsė derybas dėl naujosios ES konstitucinės sutarties ir aptarė ES užsienio reikalų ministerio pareigybės įsteigimą bei galimos konstitucinės sutarties peržiūros ateityje procedūrą. **RSJ**

Šiame numeryje

Kalėdų belaukiant
Brangius papročius yra būtina išlaikyti ir tobulinti
Lietuvos kardinolas Kanadoje
Mokiniai jam padainavo, įteikė savo sukurtus piešinius
Europos lietuviškųjų studijų savaitės
Jos tapo ir krikščioniškos minties, vertybių sklaidos erdve
Sąmokslininkai prezidentūroje
Tai gali būti pradžia visos administracijos pertvarkymo
Kanados ir Lietuvos ryšiai
Apsikeista informacija apie šalių vyriausybių įtaką verslui
Švietimo centras – tobulėjimo židinys
Skleidžiama geroji darbo patirtis, skatinama kultūrinė veikla
Klinikinė praktika Zarasuose III
Pasigirdo toks riksmas, kad iš gretimų namelių išlėkė gyventojai

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672 FAX 905 290-9802 E-mail: tevzib@pathcom.com
www.tzib.com
PAP Registration No. 09408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $45, rėmėjo – $55, garbės – $65. Oro paštu į užjūrius – $170, paprastu paštu – $60. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. Subscriptions: regular $45.00, patron $55.00, sponsor $65.00 per year. Airmail overseas – $170, regular mail overseas – $60. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

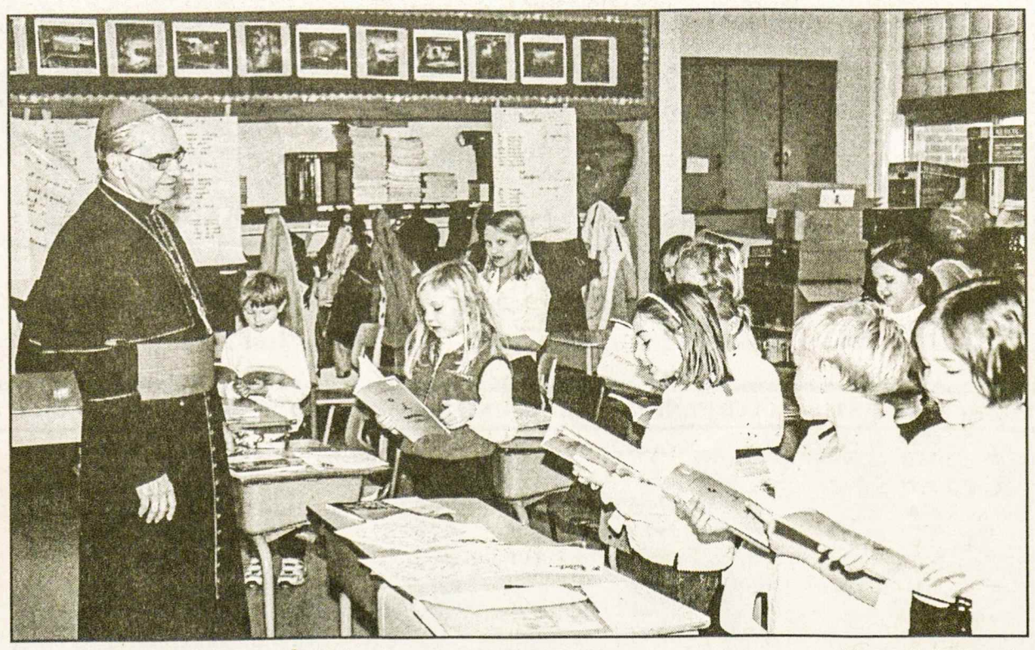

Kardinolas A.J. Bačkis Toronto Maironio mokykloje 2003.XI.29 Nuotr. R.D. Puterių

RELIGINIAME GYVENIME

Šiaulių vyskupas Eug. Bartulis ir to miesto universiteto rektorius prof. V. Laurutis š.m. spalio 29 d. pasirašė bendradarbiavimo sutartį, įteisinančią universiteto kapeliono statusą. Universiteto kapelionu paskirtas kun. Egidijus Venckus. Nuo šių mokslo metų pradžios Šiaulių universitete pradėta dėstyti nauja studijų programa – meninis ugdymas ir tikyba. Šią mokslo šaką studijuoti pradėjo 14 studentų. Sutarties pasirašymas iš abiejų pusių labai teigiamai įvertintas.

Kauno arkivyskupijos konferencijų salėje š.m. lapkričio 4 d. įvyko Herberto Vorgrimlerio "Naujojo teologijos žodyno" lietuvių kalba sutiktuvės. Dalyvavo vysk. Eug. Bartulis ir šimtinė žmonių. Kalbėjo žodyno vertėjas Gediminas Žukas, teigęs, kad tekę paplušėti stengiantis lietuviškai perteikti sudėtingą vokišką tekstą, prireikę kurti net lietuviškus naujadarus, pvz. "Dievo savidava" ir kt. Kalbėtojas atkreipė dėmesį į žodyno ekumeninę dvasią. Žodyno patarėjas filosofas Tomas Sodeika pabrėžė žodyne išaugusią teologinę kalbėseną bei įnašą į lietuvių teologinės bei filosofinės kalbos raidą. Žodyno redaktorius Petras Kimbrys sakė, kad jo redagavimas jam buvęs žodžių puota ir kad teologinių sąvokų aktyviau ieško ne katalikai, bet evangelikai liuteronai.

Romas Gudaitis, Lietuvos Žurnalistų etikos inspektorius, š.m. spalio 30 d. paskelbė pareiškimą, kuriame smerkiami šmeižto prieš Katalikų Bendriją ir tikinčiuosius išpuoliai, pasirodę televizijos laidose ir spaudoje. Pvz. LNK laidoje *Dviračio žynios*, net šaipomasi iš Šventojo Tėvo negalios parodijuojant valstybės vadovo vizitą į Vatikaną. *Lietuvos ryto* pozicija menkinti Katalikų Bendrijos autoritetus, be pagrindo apkaltinant arkivyskupą S. Tamkevičių, skatina atsisakyti gėrio ir kultūros atsvaros prieš moralinio nuosmukio apraiškas. Pranešime cituojami kardinolo A.J. Bačkio žodžiai: "Į purvą stumiami visi tie, kurių autoritetu tauta galėtų remtis, kurie regimi viešumoje, kurie pagal savo pareigas atsakingi už rūpestį bendruoju gėriu, o žodis suteikiamas nusikaltėliams". Pareiškimo autorius ragina žiniasklaidos darbuotojus jausti atsakomybę už skelbiamą informaciją.

Kaišiadorių ir Vokietijos Magdeburgo parapijų draugystė tęsiasi jau daugiau kaip dešimt metų. Š.m. spalio 27-31 d.d. grupelė katechetų ir keletas Kolpingo šeimos narių iš Kaišiadorių vyskupijos, Dessau miesto klebono Nachtwei kvietimu, viešėjo pastarojo parapijoje ir artimiau susipažino su Vokietijos Saksonijos-Anhalto žemės švietimo sistema, jo modeliu, etikos ir religijos pamokų padėtimi. Lietuviai ne tik klausėsi paskaitų, diskutavo, bet ir įankydami mokyklas praktiškai patyrė naudojamos sistemos veiksmingumą. Buvo naudinga susipažinti ir su parapijos bendruomenės struktūra bei veikla.

Europos sąjungos (ES) valstybių vyskupų konferencijų visumos posėdis įvyko š.m. spalio 30-31 d.d. Briuselyje. Lietuvai atstovavo mons. Gintaras Grušas. Vyskupai diskutavo apie ES Konstitucinės sutarties projektą, pabrėžta, kad krikščonybė, visais laikais padėjusi vienyti Europą, gali ir šiandien būti vienijanti jėga. Konstitucinės sutarties rengėjus vyskupai kvietė įvadė paminėti krikščionybę, nes tai būtų svarbu Europos ateičiai. Toks paminėjimas jokiu būdu nereikštų, kad Europoje tesanti viena religija, taipgi jis nepanaikintų Katalikų Bendrijos ir valstybės atskyrimo principo, nesumažintų Europos sąjungos institucijų neutralumo. Paminėjimu tik būtų patvirtinta istorinė tiesa, pripažįstant krikščioniškų šaknų svarbą Europai.

Popiežiškoji pasauliečių taryba š.m. spalio 8-12 d.d. Kijeve surengė kongresą *Būti Kristaus liudininkais šiandien*. Suvažiavo apie 300 atstovų, daugiausia iš buvusių Sovietų Sąjungos šalių, aptarti Rytų Europos kraštų katalikų pasauliečių veiklai. Lietuvai atstovavo 10 žmonių delegacija, vadovaujama vysk. Jono Kaunecko. Kongresas pradėtas Šventojo Tėvo laišku, kuriame pabrėžta, kad renginyje dalyvauja persekiojimus atlaikę tikintieji, liudijantys ištikimybę Kristui. Popiežius ragino dalyvius savo šeimas paversti "tikromis namų bažnyčiomis", o parapijas – "maldos ir krikščioniško gyvenimo mokyklomis". Vyko bendros konferencijos, buvo skaitomi atstovų pranešimai, organizuoti apskritojo stalo "liudijimai". Kongresas baigtas Mišiomis Šv. Aleksandro konkatedroje, kur koncelebracijai vadovavo kardinolas J. F. Stafford, neseniai buvęs Popiežiškosios pasauliečių tarybos pirmininkas. Naujasis tarybos vadovas arkivyskupas S. Rylko sakė, kad kongresas – didžiulė Dievo dovana. Kongreso metu vyko krikščioniškojo kino festivalis, skirtas visuomenei.

OVER A CENTURY OF SERVICE 18 74

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

KALĖDŲ LAIKOTARPIU

prisiminsime visus savo pažįstamus, o labiausiai ir skaudžiausiai – savo mirusiuosius: mamą a.a. MONIKĄ JURKŠIENĘ, kuri jau šešeri metai, kai mirusi per Kalėdas, o mylimai dukrai a.a. RITAI šešeri metai sueina vasario mėnesį.

Kalėdos mums yra ir bus visados labai liūdnos be jų.

Zuzana ir Petras Jonikai

Europos lietuviškųjų studijų savaitės

Jų aktualumas ir krikščioniškasis pobūdis

ILONA BUČINSKYTĖ

Europos lietuviškųjų studijų savaitės (ELSS) dar nėra sulaukusios savojo istoriko. Tad tyrinėjimui galimų pasirinkti temų – daugybė. Kai kurie šių studijų raidos bruožai išryškinti aprašomojo pobūdžio straipsniuose, pasirodžiusiuose lietuvių išeivijos periodiniuose leidiniuose, Lietuvių enciklopedijos tomuose. Daugelyje tokio pobūdžio tekstų užsimenama apie ELSS religinę dalį, tačiau išsamesnis tyrimas nebuvo atliktas.

Dauguma Europos lietuviškųjų studijų savaitėse skaitytų paskaitų nebuvo atspausdintos, periodiniuose leidiniuose (*Aidai, Į Laisvę, Vokietijos LB Valdybos Informacijos*) dažniausiai tik atpasakojamos pagrindinės paskaitų ir pranešimų temos. Ruošiant šį pranešimą šie atpasakojimai ir tapo pagrindiniu šaltiniu.

ELSS pradėto organizuoti 1954 m. tapo ne tik kultūrine, visuomenine, intelektualine Europos ir kitų pasaulio šalių lietuvių egzilų susibūrimo vieta. Šios savaitės tapo ir krikščioniškos minties, krikščioniškų vertybių sklaidos erdve.

ELSS iniciatoriais buvo ir ilgą laiką jas organizavo Europos Lietuvių fronto bičiuliai. Šios organizacijos nuostatuose numatyta: "Lietuvių Fronto Bičiuliams gali priklausyti lietuvis ar lietuvė, kurie pritaria LFB siekimams, įsipareigoja vykdyti LFB organizacines prievoles, pasiryžta laikytis krikščioniškos moralės" (LE, T.16, Boston, 1958, psl. 46-47).

ELSS idėja, kaip prisimena Kajetonas Julius Čeginskas, kilo Antanui Maceinai ir jo aplinkos žmonėms - Zenonui Ivinskiui, Jonui Griniui (Bronius Liubinas, Lietuviųjų studijų savaičių dvidešimtmetis, *Į laisvę*, 1975, nr. 63-64, psl. 109). Šią studijų savaitę iš pradžių ketinta organizuoti naudojantis jau prancūzų socialinėse savaitėse išbandytu krikščioniškų idėjų sklaidos modeliu. Šią idėją 1953 m. išsakė Antanas Maceina.

Socialinės savaitės Prancūzijoje ir už jos ribų buvo plačiai žinomi katalikų šviesuolių ir visuomeninkų metiniai susitikimai, skiriami vieno kurio nors klausimo sistemingai analizei Katalikų Bažnyčios socialinio mokymo šviesoje. Prancūzijoje socialinės savaitės pradėtos rengti 1904 m. ir kasmet organizuojamos vis kitame mieste. Jose dalyvauja ir katalikai pasauliečiai, ir kunigai (LE, T.28, Boston, 1963, psl. 232-233).

Lietuvių enciklopedijoje nurodoma, kad tiesioginėje socialinių savaičių įtakoje ir pavyzdžiu nuo 1954 m. pradėtos rengti ir LSS, kuriose krikščioniško sąmoningumo ir tautinio pasipriešinimo šviesoje nagrinėjami pavergto krašto ir tremties klausimai (LE, T.28, Boston, 1963, psl. 232-233).

ELSS tapo aplinka, kurioje buvo skleidžiamos krikščioniškos idėjos ir vertybės. Vienu tokiu pavyzdžių gali būti krikščioniškoji tremties samprata. 1953 m. Tiubingene vykusioje Lietuvių fronto bičiulių konferencijoje filosofas Antanas Maceina skaitė paskaitą *Rezistencija prieš tremties dvasią*, priešpastatydamas dvi tremties sampratas – "stabmeldiškąją", pasitelkdamas Odisėjo pavyzdį, ir "krikščioniškąją tremties pergyvenimo išraišką", naudodamas Abraomo pavyzdį. Pirmoji tremties samprata, anot A. Maceinos, tremtį suvokia kaip pasmerkimą, apiplėšiant žmogų, tuo tarpu Abraomas keliauja po pasaulį, "nešinas visu savo susikurto gyvenimo turiniu: savo šeima, savo religija, savo bendruomene, [...]. Tačiau visur jis yra tik svečias. Jis niekur neįsikuria, niekur nepasidaro čiabuvis. Pašaukimo sąmonė neleidžia jam vadinti nė vienos šalies sava, nes nė viena jam nėra ta, apie kurią jam Viešpats yra kalbėjęs". Paskaitos pabaigoje, aptartas tremties sampratas taikydamas lietuvių egzilams, A. Maceina retoriškai klausė "Kas mes būsime savo tremtyje: pasmerktieji kęsti jos viliones ir jos pavojus, ar pašauktieji savo klajonėmis skelbti kažką nauja? Besidairantieji atgal ar žvelgiantieji priekin? Lešką to, kas prarasta, ar siekią to, kas dar turi būti sukurta? (*40 Lietuviškųjų Studijų Savaičių Europoje*, psl. 4-5). Šios A. Maceinos mintys išsakytos dar 1953 m. LFB konferencijoje, po kurios išsivystė idėja rengti lietuvių studijų savaites, buvo internalizuotos daugelio Europos lietuviškųjų studijų savaičių dalyvių. Tai liudija nuorodos į šią paskaitą ir joje išsakytų minčių perpasakojimai daugelyje straipsnių apie ELSS.

Krikščionybei aktualios temos analizuotos keliose teminėse studijų savaitėse. Štai VI-osios studijų savaitės (1959) bendroji tema *Krikščionis žmogus komunizmo akivaizdoje*, o XI-osios (1964) – *Krikščionybė moderniame pasaulyje* (*40 Lietuviškųjų Studijų Savaičių Europoje*, psl.11,16). Pastarosios metu daugiausia dėmesio skirta II-jam Vatikano susirinkimui ir jo nutarimams aptarti. Neteminėse studijų savaitėse, buvo skaitoma viena kita paskaita ar pranešimas, kuriuose buvo aptariami su religija, tikėjimu vienaip ar kitaip susiję klausimai. Štai keletas paskaitų pavadinimų.

Antai III-ioje kun. Jonas Dėdinas skaitė paskaitė tema *Krikščionybės padėtis ir jos įtaka modernioje Europoje*, VIII – dr. K.J. Čeginskas – *Socialinis teisingumas krikščioniškuoju ir komunistiniu požiūriu*, A. Maceina ir kun. D. Kenstavičius – *Krikščionybė ir kultūra*, X-ojoje kun. Steponas Matulis – *Religinės bendruomenės vaidmuo tautiniu atžvilgiu*, XV-oje kun. Augustinas Rubikas – *Lietuvių katalikų rūpesčiai po Vatikano II susirinkimo*, XX-ojoje – tas pats Augustinas Rubikas – *Krikščioniškasis žmogaus veidas*, XXXII-ojoje kun. V. Kazlauskas – *Išlaisvinimo teologija*, XL-ojoje kun. Jonas Juraitis *Iš kokios praeities semsime stiprybę ir gudrybę – mintį ir išmintį (Teologija, filosofija, sielovada Lietuvoje)* ir kt.

Bene daugiausia paskaitų įvairiais krikščionybės, religijos ir tikėjimo klausimais skaitė šie paskaitininkai: filosofas prof. dr. Antanas Maceina, vyskupas dr. Pranas Brazys, kunigai dr. Jonas Juraitis, dr. Juozas Vaišnora, Bronius Liubinas, Augustinas Rubikas, Domininkas Kenstavičius.

Gal tik keliose studijų savaitėse nebuvo paskaitų, tiesiogiai skirtų tam tikriems krikščionybės klausimams, Katalikų Bažnyčios socialinio mokymo, religijos, tikėjimo padėties okupuotoje Lietuvoje ir laisvame pasaulyje aptarti.

Net ir šiuo atveju ELSS išliko krikščioniškų vertybių ir normų sklaidos erdve. Be paskaitų ir pranešimų, svarbią studijų savaičių dalį sudarė ir kitokio pobūdžio renginiai.

Kaip pastebi Bronius Liubinas, religinis ELSS momentas buvo ryškus nuo pirmosios studijų savaitės. Studijų savaitės rituališkai buvo apgaubiamos religinėmis apeigomis. Šią tradiciją pirmosios studijų savaitės metu pradėjo kun. dr. Juozas Vaišnora, studijų savaitę atidarydamas malda, o baigdamas – šv. Mišiomis.

Nuo 1959 m. vykusios VI-osios studijų savaitės dalyvių sielovada rūpintis buvo skiriamas kapelionas arba dvasios vadas. Dažniausiai studijų savaičių kapelionais yra tekę būti kunigams: Broniui Liubinui, Juozui Vaišnorai, Jonui Juraičiui, Augustinui Rubikui, Petrui Celiešiui, Jonui Dėdinui.

Nuo IX-osios studijų savaitės studijų dalyviai evangelikai turėjo savo dvasios vadus. Jais buvo Julius Stanaitis, Juozas Urdzė, Fricas Skėrys, Adolfas Keleris (Liubinas, Lietuviškųjų studijų savaičių dvidešimtmetis, *Į laisvę*, 1975, nr. 63-64, psl. 122-123).

Turbūt visų studųjų savaičių metu katalikų dvasios vadai kas rytą laikė šv. Mišias, kai kada koncelebruodami jas su kitais studijų savaitėse dalyvaujančiais kunigais, kasdien sakydavo trumpus pamokslus. Studijų savaičių dalyviams buvo suteikiama proga pasinaudoti ir kitais dvasininkų patarnavimais. Studijų savaitėse dalyvaujantys evangelikai kunigai rengdavo dvasinio susikaupimo valandėles (Liubinas, Lietuviškųjų studijų savaičių dvidešimtmetis, *Į laisvę*, 1975, nr. 63-64, psl. 123).

(Nukelta į 4-tą psl.)

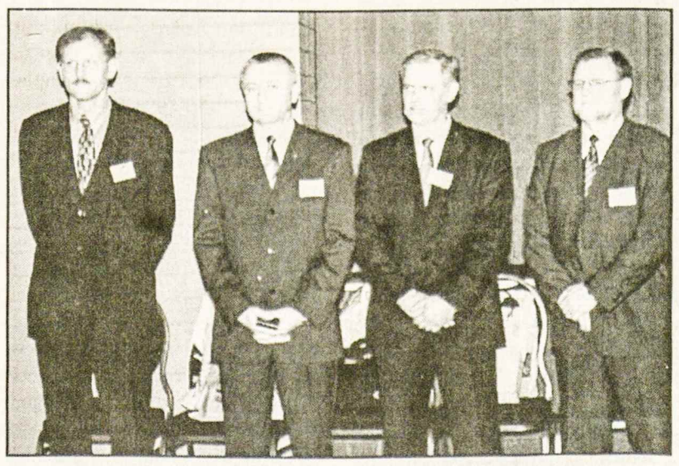

Dalis Lietuvos pramonininkų konfederacijos delegacijos KLB surengtame priėmime Prisikėlimo parapijos patalpose š.m. lapkričio 17 d. (Žiūr. aprašymą 3 psl.)

Spaudos balsai

Baltiečių ekonomikos pakilimas

Buvęs Lenkijos finansų ministeris Balcerowicz viename savo straipsnių pavadino Lietuvą ekonomikos tigru. Taip Lietuvą pavadino ir britų žurnalas *The Economist*, o Vokietijos savaitinis žurnalas *Der Spiegel* š.m. lapkričio 3 d. laidoje visus tris Baltijos kraštus pavadino ekonomikos tigrais:

"Baltijos kraštuose išspruko tigras. Kai ekonomikos žinovai kalba apie Estijos, Latvijos ir Lietuvos ekonomikas – jie mielai kalba apie 'baltiečių tigrus'. Trijų kraštų akcijų rodikliai nuo metų pradžios greitai auga. Pirmauja Latvija su 128% padidėjimu, ją seka Lietuva su 60% ir Estija su 29% plius. Estija ir Latvija jau 2002 m. galėjo įrašyti dvizenklį pelną, o Lietuvos birža tada mažai prarado. 'Užsienio investuotojai mažų prekiaviečių ligi šiol nebuvo pastebėję – sako estų Hansabanko analitikas Urmas Riiel'. Baltiečių prekė nuo Rusijos krizės pabaigos buvo žemai vertinamos ir nebuvo joms paklausos. Tačiau, kai paaiškėjo, kad 2004 metais tie trys kraštai įstos į Europos sąjungą, padidėjo jomis užsienietiškų fondų susidomėjimas. Gyvas jomis interesavimasis rėmėsi šviesiomis krašto gaminių bruto augimo prognozėmis. Jau per praėjusius dvejus metus trijų Baltijos valstybių augimas buvo didesnis negu ES-gos valstybių vidurkis. Tačiau, nepaisant tokių duomenų, buvo atsargiai užsiangažuojama. 'Trijų biržų prekybos dydis yra dar ribotas' – sako Riiel, todėl kursas gali smarkiai svyruoti. Investuotojams labiausiai yra tinkamos didesnių regiono įmonių akcijos – kaip automobilių b-vė Norma ir Lietuvos telekomas".

Kneseto pirmininko pasisakymų atgarsiai

Izraelio savaitinis žurnalas *The Jerusalem Report* š.m. spalio 20 d. laidoje rašo: "Atsakymai į Kneseto pirmininko Reuven Rivlin rugsėjo 23 d. Lietuvos seime kalbą buvo labai neigiami, kur jis pasisakė, kad lietuviai per mažai stengiasi suprasti didelio masto Antrojo pasaulinio karo metu jų krašto žydų žudynes ir prie paminklo jo komentarus, kad genocidas buvo pelningas biznis jo kaltininkams. Lietuvos seimo pirmininkas Artūras Paulauskas bandė taikų toną, bet paneigė, kad Lietuva savo praeitį ignoruoja. Kiti politikai buvo mažiau atlaidūs: krikščionių demokratų seimo narys Petras Gražulis pasakė, kad nuolatinis šia tema to paties kartojimas apie lietuvių bendrininkavimą holokauste prives prie didesnio antisemitizmo, o nacionalistas Tautos pažangos partijos seimo narys Ėgidijus Klumbys reikalavo, kad Lietuvos vadovai nustotų atsiprašinėti žydus. Min. pirm. Algirdas Brazauskas savo ruožtu pasakė, kad geriausias būdas atitaisyti praeities nusikaltimus būtų modernioje Lietuvoje užtikrinti gajai žydų bendrijai egzistavimą".

Atstatoma Vilniaus geto dalis

Lietuvos lenkų dienraštis *Kurier Wilenski* š.m. spalio 27 d. laidoje rašo: "Bendrovė 'Junesta' laimėjo varžytines. Ji Vilniaus senamesčio buvusio žydų rajono dalyje, remdamasi istoriniais dokumentais, atstatys jo fragmentą. Varžytinėse dėl nuomojimo valstybės sklypų Ašmenos, Mėsinių ir Dysnos sankryžoje dalyvavo penkios bendrovės.

Istorinis žydų rajonas turi būti atstatytas toks, koks buvo prieš Antrąjį pasaulinį karą. Rekonstrukciją kontroliuos: Žydų kultūros palikimo fondas, Kultūros paminklų apsaugos dept. ir miesto savivaldybė. Prieš Antrąjį pasaulinį karą Vilinius buvo žinomas kaip reikšmingiausias 'jidiš' kultūros Europoje centras".

Prezidentas Paksas Varšuvoje

Toronto lenkų dienraštis *Gazeta* š.m. lapkričio 21-23 d. laidoje rašo: "Vakar Varšuvoje kelioms valandoms sustojo Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas. Su Aleksandru Kwasniewski'u jis tarp kitko kalbėjo apie padėtį savo krašte ir 'sunkius reikalus' ryšium su žiniasklaidos pranešimais apie politinius Lietuvoje reikalus.

'Laukiame, kad visi tie reikalai bus išaiškinti sutinkamai su demokratinėmis procedūromis' – pasakė po beveik valandos susitikimo su Paksu prezidentas Kwasniewski. (...) 'Prezidentui Kwasniewskiui kitos išeities nebuvo. Prez. Paksas yra einantis pareigas Lietuvos prezidentas, nėra jokio protokolinio bei politinio pagrindo jo nepriimti' – pasakė lenkų spaudos agentūrai publicistas B. Sienkiewicz.

'Kitas reikalas, kad prezidentas Paksas savo veikla užsienyje bando pagerinti savo įvaizdį krašte. Iš čia susidaro pakankamai beviltiškas įspūdis prie kurių priskaityčiau ir lankymą Lietuvos kariuomenės būrio Irake ir taip pat pakeliui į Vilnių nusileidimą Varšuvoje', – pabrėžė publicistas.

Tas pats dienraštis kitoje tos pačios laidos vietoje rašo: "Neoficialiai kalbama, kad antradienio uždarame posėdyje seimo komisija susipažino su dokumentais ir telefoninių pokalbių įrašais, iš kurių paaiškėjo, jog dosniausias Pakso rinkimų vajaus rėmėjas Lietuvos 'Avia Baltika' bendrovės šefas Jurij Borisov išleido Pakso rinkimams ne 1.2 mln. Litų, bet per vieną milijoną dolerių. Už tai Borisov reikalavęs Lietuvos kariuomenės generolo laipsnio, apdovanojimo penkiais medaliais ir kovos su Lietuvos bendrove 'Helisota', kuri varžosi su 'Avia Baltika' dėl sraigtasparnių remonto". **J.B.**

PADĖKA

MYLIMAM VYRUI, TĖVUI IR TĖVUKUI

AtA

JONUI DANAIČIUI

iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžiai dėkojame kun. E. Jurgučiui, OFM, aplankiusiam ligonį namuose ir suteikusiam ligonių sakramentą, taip pat už maldas laidotuvių namuose. Didelis ačiū draugams ir pažįstamiems, lankiusiems velionį namuose ir laidotuvių koplyčioje; už užprašytas šv. Mišias, už aukas Prisikėlimo parapijai ir alkaniems Lietuvoje; už užuojautas žodžiu ir raštu; už puikias gėles prie karsto.

Ypatinga padėka klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, kunigams E. Jurgučiui, OFM, ir P. Šarpnickui, OFM, ir diakonams K. Ambrozaičiui ir P. Šarkai, OFM, už atnašautas gedulines Mišias. Taip pat ypatinga padėka prelatui E. Putrimui už užprašytas šv. Mišias Romoje lapkričio 21 d. Taip pat didelis ačiū D. Viskontienei, D. Radtke ir choristams už puikias giesmes; karsto nešėjams ir visiems dalyvavusiems gedulinėse Mišiose ir kapinėse.

Nuoširdi padėka B. Stanulienei ir jos padėjėjoms už pietų paruošimą ir velionies šeimos draugėms už pyragus. Taip pat ačiū M. Povilaitienei ir jos padėjėjoms už aukų rinkimą ir visokeriopą pagalbą. Dar kartą labai dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems už Jūsų nuoširdumą ir paramą.

Žmona Birutė, dukterys – Danutė, Audronė su vyru Laisviu, sūnūs – Vytenis su žmona Angele ir Rimas su žmona Julija, vaikaičiai Lydia, Yann, Jonathan, Martynas, Emilija

Jauna Vilniaus mergaitė linksmina praeivius senamiestyje, tikėdamasi šiokio tokio įvertinimo Nuotr. I. Ross

Skursta lietuvių vaikų darželiai

Vilniaus ir Šalčininkų rajonų darželiai laukia pagalbos

KAZIMIERAS GARŠVA

Mažėjant gimstamumui Lietuvoje, iškilo grėsmė būti uždarytiems mažiau vaikų turintiems (nuo 10 iki 30) Vilniaus ir Šalčininkų rajonų lietuviškiems darželiams (ir pradinėms mokykloms), kurių lenkų partijos valdomos savivaldybės nemėgsta ir jų sąskaita taupo pinigus. Tų darželių vaikų skaičius ir dabar galėtų padvigubėti ar patrigubėti, jei beturčiams tėvams nereikėtų už vaiko išlaikymą mokėti 50-80 litų per mėnesį. Bet Lenkijos "Caritas" išlaiko tik lenkiškus Šalčininkų, Butrimonių, Dieveniškių darželius. Dėl to į juos perėjo beveik 100 vaikų, kurių tėvai anksčiau buvo linkę vaikus leisti į lietuviškus darželius. Vilniaus apskrities administracija šiaip taip sutrukdė uždaryti Šalčininkų darželį, kur 27 vaikai mokėsi lietuviškai ir tik 3 – lenkiškai.

Kita darželių bėda yra ta, kad jie menkai aprūpinti, kartais neturi net lygintuvo, skalbimo mašinos, šaldytuvo ir kitų būtiniausių daiktų. Auklėtojoms sumažintos algos, labai vėluojama jas išmokėti, nors pačios kartais šelpia, valgydina vaikus. Visos Vilniaus krašto lietuviškos mokyklos, darželiai prieš Kalėdas gauna tradicinę vienkartinę Tautos fondo paramą. Ji labai vertinama: kai kurios vedėjos net sako, kad be tos paramos jų švietimo įstaigos sužlugtų. Bet šelpti nų Vilniaus krašto lietuviškų mokyklų, darželių yra apie 200, o palūkanos mažėja. Poškonių lietuviškas darželis taip pat labai prašė, kad bent pusė mokesčio už vaikus būtų apmokėta, bet tada reikėtų per metus 5000 litų! Tokią sumą gal pavyktų surinkti tik tada, jei atsirastų geradarys ir tą darželį įkukrintų.

Didesnį kapitalą turi Lietuvių fondas, kuris remia 500 Rytų Lietuvos mokytojų. Ta parama būtų dar naudingesnė jei Fondas apsiribotų Vilniaus, Šalčininkų rajonais ir gretimomis labiausiai nutautintomis seniūnijomis. Dabar Fondas vienodai remia ne tik minėtą nutautintą plotą, užribio mokytojus, bet ir Ignalinos, Širvintų, Švenčionių, Trakų rajonų mokytojus, kur savivaldybės lietuvių kultūrinio genocido nevykdo.

Labai vertinama Kanados lietuvių fondo, Tautos fondo Kanadoje, "Paramos", Prisikėlimo, "Talkos" lietuvių kredito kooperatyvų šalpa. Ji pasiekia tas vietas (lietuviškas mokyklas, darželius), kurioms tuo metu parama reikalingiausia. Mokyklos nori laiku įsigyti vadovėlių, aparatūros, organizuoti renginius, keliones, stovyklas, šelpti mokinius, vasarą pasigražinti mokyklas. Lietuvos mokytojai aukotojams pasako daug gerų žodžių, bet turi vieną silpnybę – dėl įvairių priežasčių nespėja parašyti.

Gražu, kai esant tokiai padėčiai, į šalpą įsijungė R. Sidrys, V. Kulnys ir kiti. Su Vytautu Kulniu mes lankėmės Poškonių, Avižienių ir kituose darželiuose. Už Toronto Lietuvių Namų kultūros komisijos paramą jiems parūpina būtiniausių daiktų. Dieveniškių kraštas mums yra labai brangus ir svarbus: jis iki šiol išsaugojo (labai sunkiomis sąlygomis) protėvių kalbą, ryžosi priklausyti Lietuvai, jie mums svarbūs strategiškai – už šio kyšulio Gudijoje liko Lydos, Krėvos, Alšios pilys, nutautintos Lazūnų, Armoniškių ir kitos šnektos, Vietinės rinktinės karių, mokytojų, kunigų kapai.

Poškonių darželio vaikai Šalčininkų rajone Nuotr. V. Kulnio

Poškonių (Šalčininkų rajono) darželio vaikai su tėvais ir mokytojomis, viduryje – antroje eilėje dr. K. Garšva Nuotr. V. Kulnio

Amerikos lietuvių fondas paskyrė 97 stipendijas

Stipendijų ir premijos įteikimo iškilmė Lemonte

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Lapkričio 8 d. į puošnią salę PLC Lemonte prie rudeninėmis gėlėmis papuoštų stalų rinkosi gausūs svečiai.

Pokylį pradėjo nuolatinė jų vadovė Ramona Žemaitienė, pasveikinusi visus ir pabrėžusi, kad šio vakaro ypatingas dėmesys skiriamas stipendijų įteikimui studentams ir LF dr. A. Razmos vardo premijos įteikimui medicinos srityje.

Sukalbėjus maldą kun. A. Paliokui, SJ, prasidėjo sveikinimai. Sveikino gen. konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, "Lietuvių Namų" pirmininkas iš Filadelfijos Vytautas Karalius, Audronė Eivikienė, Maironio lit. m-los Lemonto (direktorė) ir įteikė dr. A. Razmai mokinių sukurtą ir pasirašytą dovaną – gėlės žiedą.

Po sveikinimų visi vaišinosi Aldonos Šoliūnienės paruošta vakariene, o po jos prasidėjo svarbiausia šio pokylio dalis – premijos ir stipendijų įteikimas.

Dr. Jonas Valaitis, LF tarybos narys ir koordinatorius paaiškino, kad ši yra jau trečioji LF dr. A. Razmos vardo premija. Pirmoji buvo skirta švietimui ir teko Vasario 16-tosios gimnazijai Vokietijoje, antroji – kultūrai bei muzikai – teko Vilniaus styginių kvartetui, trečioji – mokslinei medicinai – prof. dr. Arimantui Dumčiui. Pakvietė dr. D. Variakojis(jienę) tarti žodį. Ji sakė, kad komisiją sudarė 3 asmenys iš čia ir 3 iš Lietuvos. Atsiųstą medžiagą kiekvienas komisijos narys vertino atskirai ir balsavo slaptai. Vienbalsiai premija buvo paskirta prof. dr. A. Dumčiui, Kauno Medicinos universiteto kardio-chirurginės klinikos profesoriui, Biomedicininių tyrimų instituto širdies ir kraujagyslių chirurgijos vadovui. Dr. J. Valaitis įteikė prof. dr. A. Dumčiui LF plaketę už ypatingą pasižymėjimą mokslinės medicinos srityje, o 25,000 dol. premijos čekį įteikė dr. D. Variakojis(jienė).

Prof. dr. A. Dumčius, dėkojo už ilgamečio mokslinio darbo įvertinimą. "Man, kaip buvusiam Altajaus tremtiniui, taip pat malonu, kad ji dar skirta bolševikų nužudytų Panevėžio gydytojų – J. Žemgulio, S. Mačiulio ir A. Gudonio atminimui". Toliau jis trumpai papasakojo apie jo vadovaujamos laboratorijos veiklą praeityje ir dabar. Dėkojo visiems, kurie padėjo materialiai ir moraliai. Dėkojo dr. Rimgaudui Nemickui, kurio pastangomis apie 30 širdies ligų specialistų galėjo specializuotis Čikagoje. Dėkojo Toronto ir Montrealio lietuviams Kanadoje, kurie rėmė laboratorijos veiklą. Dėkojo LF kūrėjams ir rėmėjams, padedantiems jauniems žmonėms studijuoti ir sakė, kad jų kolektyvas pasipildo grįžtančiais. Yra atliekama šimtai įvairių sudėtingų širdies operacijų Kauno Medicinos universiteto klinikose. Yra siekiama tapti Pabaltijo širdies-kardiologijos centru. "O po kelių metų, sakė prof. dr. A. Dumčius, – būsime tarp didžiųjų centrų, kurie daro tūkstančius operacijų". Su LF premijos pagalba planuoja steigti eksperimentinę operacinę. Prof. dr. A. Dumčius perskaitė Kauno universiteto Rektoriaus padėkos žodį. Prof. dr. A. Dumčius atsivežė ir medicininių mokslinių darbų parodėlę, kurią pokylio dalyviai galėjo apžiūrėti.

Toliau prie pakylos buvo pakviesti Povilas Kilius, LF vbos pirm., dr. A. Razma, LF tarybos pirm., naujasis LF administratorius Ramūnas Astrauskas ir į pensiją išeinanti LF administratorė Alė Razmienė. P. Kilius dėkojo A. Razmienei per 20 metų dirbusiai LF raštinėje ir įteikė jai dovanėlę, o R. Astrauskas – rožių puokštę. Visiems dėkojo dr. A. Razma, ypač P. Kiliui ir žmonai Alei. Jie abu yra apdovanoti prez. V. Adamkaus LDK Gedimino ordinais.

Stipendijas įteikė dr. A. Razma ir Pelno skirstymo stipendijų pakomisės narė Sigita Balzekienė. Buvo gauta 169 prašymai ir paskirtos 97 stipendijos. Septyniolika studentų, daugiausia iš Ilinojaus valstijos, dalyvavusių LF pokylyje, atsiėmė stipendijas patys. Tai Virginija Aleksandravičiūtė, Dalia Ąžuolaitytė, Živilė Bielskutė, Saulė Buzaitė, Milda Grigaitė, Jolanta Gudėnaitė, Loreta Gudėnaitė, Monika Gabrielė Gylytė, Skaistė Jagėlavičiūtė, Ramona Lukauskaitė, Alina Regina Meilė, Vytis Nivinskas (L), Renata Skersytė (L), Silvija Skripkauskaitė, Nerijus Šmerauskas (L), Jotvingė Vaičekauskaitė (L), Tadas Kubilius (L). Studentų vardu padėkojo N. Šmerauskas.

P. Kilius dėkojo visiems atvykusiems ir sakė, kad LF kapitalas jau pasiekė 15 mln. sumą ir žengia 20 mln. link. Pasiekus tą sumą bus galima skirta 1.5–2 mln. dol. metinės paramos lietuvybės išlaikymui. Dėkojo visiems prisidėjusiems prie šio pokylio rengimo. Sveikindamas studentus stipendininkus, kvietė juos įsijungti į lietuviškąją veiklą ir liet. org-jas, į LF. Jo žodžiu buvo užbaigta oficialioji pokylio dalis ir, grojant Brolių Švabų orkestrui, prasidėjo šokiai, kurie truko iki vėlumos.

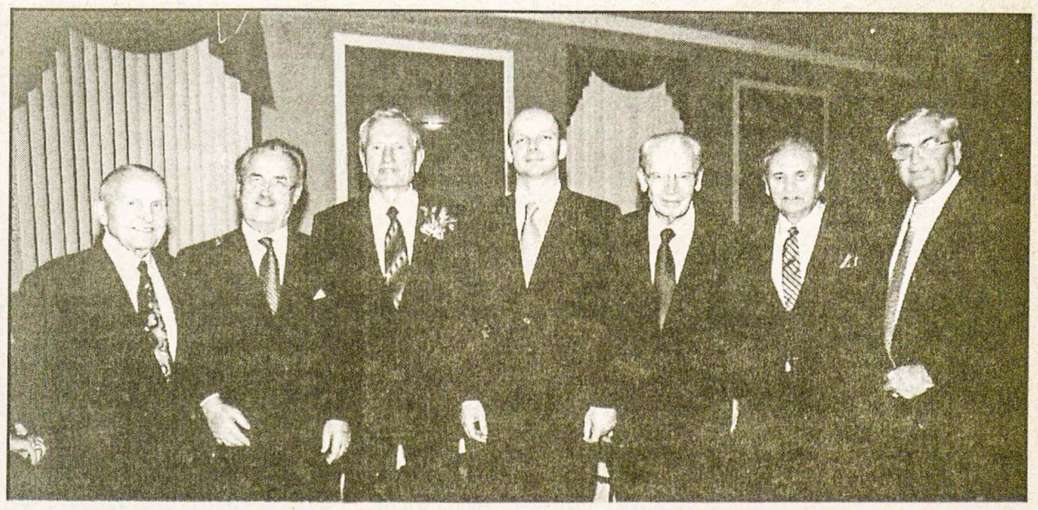

Lietuvių fondo pokylyje 2003.XI.8, iš k.: dr. Kazys Ambrozaitis, tarybos pirm. dr. Antanas Razma, Lietuvių fondo dr. Razmos vardo premijos laureatas prof. dr. Arimantas Dumčius, konsulas Arvydas Daunoravičius, dr. Vacys Šaulys, dr. Gediminas Balukas ir LF valdybos pirm. Povilas Kilius Nuotr. V. Jasinevičiaus

Kanados ir Lietuvos ryšiai

Lietuvos pramonininkų konfederacijos delegacijos vizitas

Lietuvos Respublikos ambasada Kanadoje informuoja, kad 2003 m. lapkričio 11-17 d.d. Lietuvos pramonininkų konfederacijos (LPK) delegacija, vadovaujama pirm. dr. Bronislovo Lubio, lankėsi Kanadoje. Jos tikslas – suintensyvinti Lietuvos ir Kanados ekonominius ryšius, rasti eksporto rinkų bei potencialių investuotojų. Delegacijoje dalyvavo koncerno "Achemos grupė", AB "Lifosa", koncerno "MG Baltic", AB "Vilniaus Vingis", Lietuvos-Amerikos bendros įmonės "Brown & Sharpe Precizika", Jūrų krovinių bendrovės "Bega", UAB "IDW", "Vakarų skirstomųjų tinklų", UAB "Plungės Jonio" bei LPK atstovai.

Lietuvos ambasada Kanadoje parengė vizito programą ir suplanavo dvišalius susitikimus su Kanados verslo sąjungų, federacinių įstaigų bei privačių bendrovių atstovais Montrealyje, Otavoje ir Toronte.

Vizitą Kanadoje LPK delegacija pradėjo Montrealyje, kur dalyvavo Eksporto forume, kurį organizavo Kvebeko gamintojų ir eksportuotojų sąjunga kartu su Kvebeko prekybos rūmų sąjunga (*Quebec Trading Houses Association*). Renginio atidarymo iškilmėje delegacijos vadovas dr. B. Lubys aptarė Lietuvos ekonominę pažangą bei verslo klimatą ir paragino Kanados verslininkus aktyviau prekiauti su Lietuva bei dalyvauti investiciniuose projektuose Lietuvoje. Eksporto forumo metu delegacijos vadovas davė interviu vietinei televizijai.

Lietuvos įmones bei jų gamybą pristatanti Lietuvos pramonininkų konfederacijos paroda, įrengta Eksporto forume, sulaukė ypatingo Kanados verslininkų dėmesio. Dalyvavimas Eksporto forume Montrealyje Lietuvos delegacijai sudarė puikias galimybes užmegzti bendradarbiavimo ryšius su Kanados verslo sąjunga bei privačių bendrovių atstovais. Renginyje dalyvavo ne tik Kanados gamintojai, eksportuotojai, importuotojai, bet ir JAV, Prancūzijos, Bulgarijos, Olandijos, Malaizijos ir kitų šalių verslo atstovai.

Montrealyje Lietuvos delegacija taip pat susitiko su Kvebeko gamintojų ir eksportuotojų sąjungos pirm. Paul-Arthur Hout bei vicepirm. Claud Tardif. Susitikimo metu buvo apsikeista informacija apie sąjungų veiklą. Abu pirmininkai išreiškė norą plėtoti užmegztus bendradarbiavimo ryšius, ieškoti naujų bendradarbiavimo formų.

Susitikime su Kanados importuotojų ir eksportuotojų sąjungos pirm. Robert J. Armstrong buvo išreikštas abipusis suinteresuotumas bendradarbiauti, plėsti Lietuvos ir Kanados prekybinius bei investicinius ryšius. P. R. Armstrong teigimu, Kanados importuotojų ir eksportuotojų sąjungos siekis – padidinti prekybą su kitomis pasaulio šalimis, surasti kuo daugiau alternatyvių importo šaltinių. Tai atitinka Lietuvos delegacijos tikslus. P. R. Armstrong manymu, prekybinių ryšių su Lietuva plėtrai yra gera galimybė, nes tarp Kanados ir Europos yra geri laivininkystės keliai. Tai sumažina išlaidas palyginus su Tolimaisiais Rytais.

Per dvi darbo dienas, praleistas Montrealyje, Lietuvos delegacijos nariai atitinkamai pagal savo veiklos sritis susitiko su Kanados įmonių-potencialių verslo partnerių atstovais – *Punda Mercantile Inc., Cooperative Federee de Quebec,* Montrealio uosto, *Gender Manneguins* bei kitų bendrovių. Susitikimų metu užmegzti kontaktai parodė, kad ateityje jie gali išaugti į ilgalaikės partnerystės ryšius.

Delegacijos programoje taip pat buvo numatyta keletas susitikimų Otavoje. Kanados pramonės departamente *(Industry Canada)* vykusioje apskrito stalo diskusijoje LPK delegacija su Kanados vyriausybės atstovais aptarė Lietuvos-Kanados ekonominių, investicinių ir prekybinių ryšių plėtros galimybes.

Otavoje įvyko susitikimas ir su Kanados eksporto plėtros agentūros *(Export Development Canada)* vicepirm. Klaus Buttner bei Centrinės ir Rytų Europos skyriaus direktoriumi Lorne Cutler. Jie supažindino su agentūros teikiamomis paslaugomis.

Susitikime su Kanados prekybos rūmų vicepirm. Bob Keyes Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų (LPPAR) pirm. D. Mockus apžvelgė ekonominę būklę Lietuvoje bei supažindino su LPPAR tikslais ir veikla. Vėliau diskusijos metu buvo apsikeista informacija apie šalių vyriausybių įtaką verslui.

Lapkričio 16 d. Lietuvos pramonininkų konfederacijos delegacija turėjo progą Toronte susitikti su Kanados lietuvių bendruomenės nariais. Susitikimą organizavo KLB. Delegacijos nariai su KLB atstovais tarėsi įvairiais tiek Lietuvos, tiek Kanados politinio ir ekonominio gyvenimo klausimais.

Lietuvos delegacija susitiko Toronte ir su Kanados gamintojų bei eksportuotojų sąjungos vicepirm. Deborah Turnbull, Europos ir Azijos skyriaus direktore Sol Kimsa. Buvo pasirašytas bendradarbiavimo susitarimas tarp Lietuvos pramonininkų konfederacijos ir Kanados gamintojų bei eksportuotojų sąjungos, numatantis ilgalaikes bendradarbiavimo perspektyvas skatinant prekybą bei verslą tarp Lietuvos ir Kanados.

Toronte Lietuvos įmonių atstovai lankėsi Kanados įmonėse-potencialiose verslo partnerėse. Susitikimuose su *Sylvite Group of Companies, Liquor Control Board of Ontario, Siemens Canada, Celestica International, Holt Renfrew* ir kitų Kanados bendrovių atstovais aptartos Lietuvos prekių eksporto į Kanadą galimybės.

Lietuvos pramonininkų konfederacijos delegacijos vizitas parodė, kad tokie vizitai yra labai reikalingi siekiant glaudesnių Lietuvos-Kanados ekonominio bendradarbiavimo ryšių. **Inf.**

Lietuvos pramonininkų konfederacijos delegacija, vadovaujama dr. Br. Lubio, lankėsi Kanadoje lapkričio 11-17 d.d. Nuotraukoje dr. Lubys (kairėje) ir dalis delegacijos KLB surengtame priėmime Prisikėlimo parapijos patalpose lapkričio 17 d.

Lietuvos pramonininkų konfederacijos delegacijos nariai lankėsi Toronte lapkričio 17 d. Nuotraukoje – dalis delegacijos priėmime Prisikėlimo parapijos patalpose, kurį surengė Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba

Sąmokslininkai prezidentūroje

DR. JONAS KUNCA

Valstybės saugumo generalinis direktorius M. Laurinkus įteikė seimo pirmininkui Paulauskui informaciją apie prezidentūros patarėjų ryšius su Rusijos mafija ir greičiausiai su jos slaptąja tarnyba. Per kratą prezidento patarėjo J. Borisovo namuose buvo rastas sąmokslininkų planas, kaip destabilizuoti Lietuvą ir perimti valdžią per ateinančius rinkimus, atseit, visai legaliai. Lietuva taptų Maskvos įrankiu ES ir kartu prarastų savo savarankiškumą.

Minėtame sąmokslo plane numatyta pirmiausia destabilizuoti valdančią socialdemokratų partiją. Tam būtų sukompromituotas jos vadas A. Brazauskas vartojant išpūstas ar išsigalvotas sensacijas apie jo asmeninį ir politinį gyvenimą. Būtų iškeliamos valdančiosios partijos padarytos klaidos, o nuopelnai, aišku, neigiamai įvertinti arba nutylėti. Kartu būtų vedama kritikos veikla prieš Paulausko partiją ir iškelti nuopelnai naujosios Pakso liberalų demokratų partijos, kuri taip laimės rinkimus ir paims valdžią į savo rankas.

Prezidento patarėjų telefoninių pokalbių nuorašai patvirtina, kad R. Paksas yra pasižadėjęs J. Borisovui įvykdyti apie 20 pažadų, jei jis laimėtų rinkimus. Kai kuriuos prezidentas jau atliko: išimties keliu suteikė J. Borisovui Lietuvos pilietybę ir paskyrė jį savo patarėju, kuris laisvai vartojo prezidentūros telefoną ir autoritetą, įsakydamas muitinėm praleisti jo firmos sunkvežimius per valstybės sieną.

Kitas prezidento patarėjas, Medalinskas, ėmė ieškoti priekabių prie užsienio reikalų ministerio, mėgindamas jį pašalinti. O tai yra piknaudžiavimas prezidento patarėjo pareigybe. Patarėjas saugumo reikalams Ačas išplepėjo rusų Dūmos nariui, kad Lietuvoj bus pakeistas užsienio reikalų ministeris ir jo vieton pasodintas kitas, palankesnis rusams. Taip bus lengviau išspręsta susisiekimo su Kaliningrado sritimi problema.

Lietuvos atstovas šitam klausimui spręsti (Kirkilas), gavęs tokią naujieną iš rusų atstovo, o ne iš mūsų valdžios, nustebo, kad rusai žino apie Lietuvą daugiau negu jis. Šį sąmokslą, susijusį su mūsų valstybės saugumu, tyrusi seimo komisija, kuriai pirmininkavo socialdemokratas Sakalas, rado, kad prezidentas už visa tai atsakingas ir turi pasitraukti iš pareigų.

Taigi jau yra aišku, kad prez. Paksas negali toliau nei tinkamai dirbti, nei reprezentuoti mūsų šalį užsienyje. Asmuo, kuris yra susirišęs su korupuotais valstybės sąmokslininkais, yra praradęs tautos ir užsienio pasitikėjimą.

R. Paksas pareiškė, kad jis neatsistatydinsiąs. Ką tada daryti? Seimas, pagal apklausinėjimą, taip balsuotų: 78 už prezidento pašalinimą, 52 prieš tai. Norint užtikrinti valstybės vado pašalinimą, reikėtų, kad premjero Brazausko šalininkai atiduotų savo balsus už apkaltą. A. Brazauskas pareiškė, kad R. Paksas turi pasitraukti iš prezidento pareigų.

Iki šiol džiaugėmės matydami sparčią Lietuvos ekonomikos pažangą ir pasiruošimą įstoti į ES. Dėl to labai nemalonu išgirsti, kad pačioje prezidentūroje vyksta tokios pavojingos intrigos. Gerai, kad jos laiku buvo atskleistos. Pavojaus Lietuvai nėra. Prezidentūros valymas gali būti pradžia visos administracijos pertvarkymo. Be to, minėta byla privers rinkėjus būti atsargesniems su populistais ir gražbyliais.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

KYLA BUTŲ KAINOS

Komercinio ir gyvenamojo būsto nekilnojamo turto kainos sparčiai kyla, praneša *Lietuvos rytas* (2003.XII.04). Prekybos patalpų kainos kyla 10-20% dėl ribotos pasiūlos, augančios paklausos, gerėjančių nekilnojamojo turto įsigijimo finansavimo sąlygų bei augančio "laisvų" pinigų kiekio rinkoje. Būsto kainos sparčiai kyla ne tik Vilniuje ir Klaipėdoje, bet ir kituose Lietuvos miestuose. Butų kainos nuo metų pradžios šoktelėjo 15-40%. Didžiausias kainų augimas nustatytas Klaipėdoje, kur 2-3 kambarių butai pabrango vidutiniškai 30-40%. Kaune ir Šiauliuose – 20-30%. Vilniuje kainos pakilo 10-30%. Mažiausiai pasikeitė keturių kambarių butų kainos – jos pakilo nuo 10 iki 15%. Žymiai pabrango butai Senamiestyje. Prastos būklės butai iki 1940 m. statytuose Senamiesčio namuose, kainavę 2,000-2,500 litų už kv metrą šiuo metu parduodami už 2,600-3,000 litų už kv m. Naujos statybos butų kainos ūgtelėjo nuo 10-20%.

GERINS DARBO SĄLYGAS

Lietuvos seimas lapkričio 14 d. pritarė Tarptautinės darbo organizacijos konstitucijos pakeitimo projektui, kuriuo siekiama suprastinti pasenusių ir nebeaktualių sutarčių atšaukimo bei anuliavimo procedūra. Kaip skelbia ELTA/LGTIC, šios pataisos yra svarbios TDO ir valstybėms, jos narėms, siekiant atnaujinti bei tobulinti tarptautinius darbo standartus. Jas priėmus, jokių kitų galiojančių teisės aktų pakeitimų daryti nereikės. Europos sąjungos teisė neregalmentuoja TDO sutarčių bei kitų dokumentų ratifikavimo klausimų. Lietuva į TDI įstojo 1921 m., o narystė joje buvo atnaujinta 1991 m.

DAUGĖJA PREKYBOS CENTRŲ

Savaitinis žurnalas *Veidas* (2003.XI.27) rašo, kad prekybos plotų nuomos kainos jau nusistovėjo ir turbūt nesikeis per artimiausius metus, nes pasirengusiųjų tenkinti didėjantį poreikį yra pakankamai, kaip ir vietų naujiems prekybos centrams. Kaune lapkričio pabaigoje atsidarė prekybos centras "Molas", po kelių mėnesių Vilniuje bus atidaryti prekybos centrai "Europa", "Domus Galerija", "Flagman", o Kaune dar viena "Hyper Maxima". Per šiuos metus Vilniuje pastatyta 61,500 kv m, Kaune – 37,000 kv m prekybos ploto. Būsimi prekybos plotai išnuomojami prieš atidarymą, dėl vietų vyksta atrankos ir konkursai. Toks projektų pasisekimas skatina statytojus toliau plėsti prekybos patalpų plotus. Šiuo metu aktyviai vykdomi projektai, kurių bendras plotas trijuose didžiuosiuose Lietuvos miestuose sieks apie 250,000 kv m. Prekybininkų plėtros planus skatina didėjantis gyventojų pajamų lygis, per metus išaugęs 4.5%.

PASTOVI PARAMA ES

ELTA/LGTIC praneša, kad lapkričio pradžioje atliktos "Vilmorus" visuomenės nuomonės apklausos duomenimis, Lietuvos narystę Europos sąjungoje (ES) remia 74.4% dalyvavusių apklausoje. Spalio mėnesį už tai buvo 75.7% respondentų. Prieš narystę pasisakė 14.7% apklaustųjų, 2% daugiau negu spalio mėnesį. Nuomonės neturėjo 10.9%, spalį tokių buvo 11.6%. "Vilmorus" vadovybės nuomone, tai rodo, jog žmonės su naryste ES sieja daug gyvenimo pagerėjimo lūkesčių.

IŠVEŽĖ RUONĮ

Lapkričio 26 d. iš Lietuvos jūrų muziejaus į Japoniją išvežta šį pavasarį gimusi ruoniukė Ūkė, priklausanti pilkiesiems Baltijos jūros ruoniams. Tai trečiasis jūrų muziejaus augintinis ruonis, kurį įsigyja Japonijos šiaurėje esantis Oitos ekologinis akvariumas. Jis garsėja turtinga žuvų kolekcija ir mažaisiais Aliaskos ruoniais. Lietuvos jūros muziejuje lieka devyni pilkieji ir žieduotieji Baltijos ruoniai. Dar viena ruoniukė šiemet buvo padovanota Varšuvos zoologijos sodui.

KYLA EKONOMINIAI RODIKLIAI

Vilniaus bankas lapkričio pradžioje paskelbė, kad Lietuvos bendrasis vidaus produktas (BVP) šiemet buvo 7.5% didesnis negu anksčiau numatyta. Finansų ministerija savo ankstesnį numatymą BVP augimui padidino iki 6.8%, rašo *Lietuvos rytas*. Ūkio plėtrai metų pradžioje įtaką padarė didelės investicijos bei lietuviškų prekių paklausa užsienyje, o antrąjį šių metų ketvirtį padidėjo prekių bei paslaugų vartojimas valstybės viduje. Vidaus vartojimas pralenkė oficialų pajamų augimą, jį galėjo paskatinti užsienyje uždirbtos pajamos. Manoma, kad užsienyje dirba apie 200,000 lietuvių. Vilniaus bankas taip pat numato, kad nedarbo lygis sumažės nuo dabar esančių 9.8% iki 8.8% kitais metais, o 8.3% 2005 m. Vidutinis atlyginimas per šiuos metus turėtų išaugti 7.5%, o per 2004 m. – 9%.

UŽDARBIŲ PALYGINIMAS

Vilniaus banko apžvalgos duomenimis, lietuvis turi dirbti 1.09 valandos, kad nusipirktų kilogramą jautienos (latvis – 1.37 valandos, estas – 58 minutes), pusantros valandos už kilogramą sviesto (latvis 1.43, estas – 1 valandą), 27 minutes už kilogramą cukraus (latvis – 29, estas – 11 minučių), 3.33 valandos – už litrą degtinės (latvis – 4.41, estas 2.68 valandos), 20.4 minutes – už litrą benzino (latvis – 19.8 minutes, estas – 13.2 minutes). Kaip skelbia *Lietuvos rytas*, 2000 m. Lietuvoje valandinis darbo užmokestis buvo beveik 4 kartus mažesnis negu Kipre, 3 kartus mažesnis negu Slovėnijoje, 1.7 karto mažesnis negu Lenkijoje, 15 kartų mažesnis negu Švedijoje.

SAVIŽUDYBĖS KLAIPĖDOJE

LGTIC žiniomis, laikraštyje *Klaipėda* paskelbta, kad Teismo medicinos instituto Klaipėdos ekspertinio skyriaus vedėjo Diomeno Vitkaus pranešimu, pernai uostamiestyje savižudžių užregistruota dvigubai daugiau nei žuvusių autoavarijose – atitinkamai 122 ir 66. D. Vitkaus teigimu, siekiant mažinti autoavarijų skaičių nuolat rengiamos įvairios veiklos, o kad sumažėtų savižudybių, nedaroma nieko. Yra tik vyriausybės patvirtinta Savižudybių išankstinės apsaugos 2003-2005 metais programa. **RSJ**

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

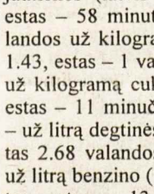

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: angie@angiesalvaitis.com
Tinklavietė: www.homesgeorgianbay.com

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA
- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŪS ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILSON ST. E., ANCASTER, Ont. TEL 905 648-9176

Parapijiečiai ir iškilmės dalyviai padovanojo muz. S. Sližiui juostą jo gimtadienio proga. Iš kairės: žmona Natalija, sukaktuvininkas ir dukra Regina **Nuotr. Reginos Juškaitės-Švobienės**

Europos lietuviškųjų studijų...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Europos lietuviškųjų studijų savaičių metu buvo ne tik diskutuota Katalikų Bažnyčios reformų klausimu, bet ir tos reformos praktiškai įgyvendinamos. J.V. inicialais pasirašęs autorius, aprašęs XIV-ąją studijų savaitę, pastebėjo, kad daugelis, šv. Mišias aukojamas pagal naujuosius liturginės reformos nuostatus lietuvių kalba XIV-oje studijų savaitėje išgirdo pirmą kartą (J.V., Atsinaujinimas pasipriešinimo dvasia, *Į laisvę,* 1967, nr. 41, psl. 88)

Kiekvienos studijų savaitės metu buvo organizuojamos *Valandėlės tėvynei.* Jose taip pat ryškus religinis aspektas. Štai jau pirmosios studijų savaitės penktadienio popietė buvo skirta "prisiminti tėvynei ir pasimelsti už ją". Iki 1956 m. "tėvynės valandėlės" vykdavo šventovėje.

Nors ELSS iniciatoriai buvo *jauniesiems katalikams* arba *1936 m. generacijai* priskirtini asmenys Antanas Maceina, Zenonas Ivinskis ir Jonas Grinius, kurie kartu buvo ir aktyvūs Europos Lietuvių fronto bičiuliais, vis dėlto katalikiškumas netapo reikalavimu dalyvauti ELSS.

Nuo IX-osios studijų savaitės, vykusios 1962 m. Koenigsteine, į studijų savaičių organizavimą įsijungė ir egzilyje gyvenę lietuviai evangelikai. Kaip pastebi J. Vidzgiris (dr. K.J. Čeginskas), pasibaigus IX-ajai studijų savaitei, evangelikų kunigas Julius Stanaitis pasakęs: "Aš kartais laikiau katalikus priešais. Bet čia įsitikinau, kad, taip nėra – tai netiesa! Ir sugrįžęs tai visiems pasakysiu". J. Vidzgiris liudija, kad "Iki savo mirties kun. Stanaitis išliko nuoširdus savaičių lankytojas" (J. Vidzgiris, 25-ios europinės Lietuviškųjų Studijų savaitės, *Aidai,* 1978, nr. 9, psl. 416).

Mečio Musteikio teigimu, pasibaigus IX-ajai studijų savaitei: "Nemažesnį pasitenkinimą išreiškė ir evangelikai, tikėdami, kad ir kitais metais jie taip pat bus kviečiami" (M. Musteikis, Plataus masto studijų savaitė Vokietijoj, *Į laisvę,* 1962, nr. 30, psl. 40). Pradedant pirmąja studijų savaite, kurioje dalyvavo ir evangelikai, buvo skaitomos paskaitos krikščionių vienybės klausimu, pristatomas evangelikų požiūris tam tikrais klausimais. Štai IX-oje studijų savaitėje A. Maceina skaitė paskaitą *Krikščionių vienybės problema,* XI-oje Juozas Urdzė – *Santarybos atgarsiai protestantų sluoksniuose,* XV-oje kun. Adolfas Keleris – *Evangelikų veikla Lietuvoje ir išeivijoje.*

Mečio Musteikio liudijimu, pasibaigus IX-osios studijų savaitė metu "Nežiūrint kai kurių prieštaravimų, abiejų konfesijų dalyviai diskusijų metu rodė brolišką meilę ir nepaprastą norą atsiekti vienybės (M. Musteikis, Plataus masto studijų savaitė Vokietijoj, *Į laisvę,* 1962, nr. 30, psl. 38).

Vartant Europos lietuviškųjų studijų savaitėms 40-mečiui skirtą leidinį aiškėja, kad evangelikai dalyvavo iki XXVI-osios studijų savaitės (tam išsiaiškinti reikalingas papildomas tyrimas).

Tad ELSS, kuriose daugumą sudarė katalikai, tapo tolerantiška vieta, popiežiaus Jono XXIII enciklikos *Mater et Magistra* žodžiais tariant, "žmonėms su kita gyvenimo koncepcija (Wladyslaw T. Kulesza, *Mūsų laikų ideologijos,* Vilnius: Alma Litera, 1998, psl. 61). Neretais svečiais ELSS buvo ir kitokių ideologinių nuostatų asmenys. Vis dėlto pagrindiniu šių studijų savaičių diskursu buvo krikščioniškų nuostatų, vertybių sklaida.

Kalbant apie ELSS, galima teigti, kad jos atliepia tris šiuolaikiniam krikščioniui aktualius poreikius: poreikį rinktis, nes krikščionys, įtraukti į socialinį veikimą, negu egzistuoti be vietos, kur jie pažįsta kitą; daugelyje ELSS aprašančių straipsnių pažymima, kad šios savaitės yra svarbi susitikimo, bendravimo vieta, nes tai yra "sava, jauki sustojimo vieta, kur galima pajusti gyvą lietuviškos širdies plakimą viso žemės rutulio mastu" (25-kios ELSS, *Aidai,* 1978, nr. 9, psl. 414). Atminties, istorijos, ir mokymosi poreikį; prasmės ir reikšmės poreikį, nes tai, kas daroma, turi kryptį ir prasmę (http://www.ssf-fr.org/en/2003.07.08).

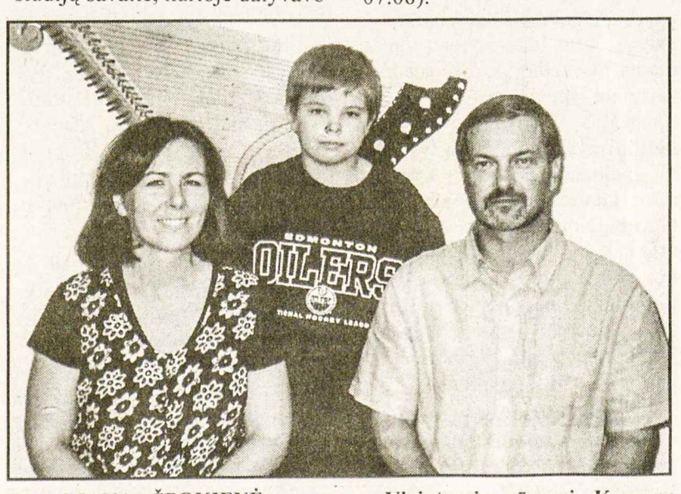

Dr. DIANA ŠPOKIENĖ su vyru Vigintu ir sūnumi Kasparu atsisveikinimo suėjime Edmontono lietuvių salėje š.m. rugpjūčio 24 d.

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

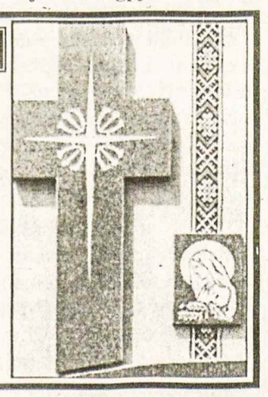

Skambinti tel. **416 769-0674**
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Muzika duoda sparnus

Muziko Stasio Sližio 85-tasis gimtadienis

SAULIUS ŠIMOLIŪNAS

Šv. Antano parapija Detroite lapkričio 16 d. (gimtadienis – diena vėliau) atšventė muziko Stasio Sližio 85-tąjį gimtadienį. Jis šioje parapijoje vargonininkas, chorvedys, baritonas solistas jau 23 metai. Prieš tai tas pačias pareigas ėjo Šv. Petro parapijoje.

Tėvas buvo vargonininkas Lietuvoje ir sūnus pasekė tėvo keliu. Lietuvoje buvo mokytojas. Atvyko iš Vokietijos Detroitan, kur 31 metus dirbo Fordo įmonėse. Taip pat baigė Detroito muzikos konservatoriją, dainavo Detroito operos ir simfonijos orkestro choruose. Pasinėrė į muzikos kūrybą ir sukūrė daug giesmių ir dainų. Parengė giesmyną ir įvedė bendrą giedojimą bei dainavimą parapijoje vykstančiuose renginiuose.

Susirinko daug žmonių į pagerbtuves. Lietuvių Šaulių sąjungos išeivijoje vadas Mykolas Abarius vadovavo renginiui, kuriame buvo įteiktas Sąjungos pažymėjimas sukaktuvininkui ir pakėlimas į garbės narius. Choristės – Bronė Čiunkienė ir Česlova Pliūrienė apjuosė jį tautine juosta. Daug sveikinimų raštu iš Šiaurės Amerikos ir Lietuvos. Įsidėmėtini pasveikinimai iš muzikų – Fausto Strolios ir Liongino Abariaus. Sveikino parapijos tarybos pirmininkas Algis Zaparackas ir gimnazijos laikų draugas Jonas Urbonas. Kun. Alfonsas Babonas savo žodyje pabrėžė, jog Šv. Antano parapija yra giedanti ir dainuojanti. Nors amžius slegia parapijiečius, bet svarbu suvokti, jog gyvenimas yra grožis.

Sukaktuvininkas Stasys Sližys iškėlė muzikos įnašą Dievo garbinime. Muzika mums duoda sparnus. Jis to siekė per visą savo gyvenimą ir kūrybą.

Minėjime dalyvavo Sližio žmona Natalija, duktė Regina su vyru ir dukraitė Kristina su vyru.

Per Mišias giedojo choras ir solistas Sukaktuvininkas. Tai buvo daugiausia jo kūriniai, kur balsai ir vargonai jungiasi į stiprius sąskambius išlaikant aiškią ir plaukiančią melodiją. Grynai vargonų kūriniuose Stasys Sližys yra plataus repertuaro ekspresyvus atlikėjas. Jo muzika yra plačiai pasklidusi ir yra dažnai atliekama Lietuvoje.

Pasak kun. Alfonso Babono, parapija yra sena, bet gyva iš Dievo malonės ir žmonių pasišventimo vieni kitiems.

Edmonton, Alberta

DIANA ŠPOKIENĖ (KLUODAITĖ) š.m. lapkričio mėnesį sėkmingai apgynė disertaciją Albertos universitete filosijos mokslų daktaro (PhD) laipsniui gauti vokiečių lingvistikos ir literatūros srityje. Diana, gimusi Klaipėdoje Benignos ir Adomo Kluodų šeimoje, studijavo Vilniaus universitete, Filologijos fakultete. Baigusi universitetą, kurį laiką jame dirbo, bet ištekėjusi persikėlė gyventi į Kauną, kur ji 6 metus dėstė vokiečių kalbą Vytauto Didžiojo universitete. 1996 m. atvyko į Kanadą gilinti savo studijų New Brunswick universitete, kur jai buvo suteiktas magistrės laipsnis. Diana, gavusi kelias prestižines stipendijas, persikėlė į Albertos universitetą ir 2003 m. įsigijo daktaratą. Diana, studijuodama Albertos universitete, parašė ir paskelbė straipsnių apie vokiečių literatūrą Kanadoje, Vokietijoje ir JAV, skaitė pranešimus tarptautinėse konferencijose Vokietijoje, JAV, Anglijoje ir Kanadoje. 1996 metais, Kraštotvarkos leidykla Kaune išleido jos ir dviejų bendradarbių išverstą iš lietuvių į vokiečių kalbą knygą *Pažintis su Lietuva.*

Šiuo metu Diana rengia spausdinimui knygą apie XVIII šimt. vokiečių moterų autorę Frederike Helen Unger. Nuo šių metų rugsėjo mėnesio Diana dėsto vokiečių kalbą, literatūrą ir kultūrą Wilfrid Laurier universitete. Gyvena su vyru Vigintu ir sūnumi Kasparu Waterloo mieste, Ontario.

Diana, studijuodama Albertos universitete, labai aktyviai prisidėjo prie Edmontono lietuvių veiklos. Ji buvo išrinkta KLB Edmontono apylinkės sekretore ir dirbo iki išvažiavimo į Waterloo. Edmontono lietuviai neteko darbščios ir draugiškos sekretorės. Visi Edmontono lietuviai ir kiti draugai linki jai daug sėkmės jos moksliniuose darbuose ir gražaus šeimos gyvenimo. **V.K.**

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Kun. Vincas Valkavičius, istorikas, daugelio knygų autorius, Norwood, MA, Šv. Jurgio parapijos klebonas, rugsėjo 7 d. savo artimųjų ir parapijiečių tarpe atšventė 50 metų kunigystės sukaktį. Jis gimė 1929 m. birželio 29 d. Hudson, MA, vietovėje. Baigęs Bostono kunigų seminariją, 1953 m. įšventintas kunigu. Prieš paskyrimą Šv. Jurgio parapijos klebonu vikaravo keliose Bostono vyskupijos parapijose. 1980 m. gavo magistro laipsnį Bostono kolegijoje. Jis yra Lituanistikos instituto, Lietuvių istorijos draugijos ir kitų amerikiečių istorijos draugijų narys. Kun. V. Valkavičius tiria lietuvių imigracijos istoriją, yra parašęs straipsnių ir knygų apie lietuvių parapijas JAV-se. Kauno Vytauto Didžiojo universitetas, kaip rašoma *Dirvoje,* 2003 m., 39 nr., už jo kaip istoriko darbus suteikė jam garbės daktaro laipsnį. Iki 1988 m. yra parašęs Mass. lietuvių istoriją *From the Nemunas to the Assabet, Bay state 'Blue' laws, Lithuanian pioneer priest of New England: The life of Rev. J. Zebris, Immigrants and Yankees in Nashoba Walley, Mass.,* straipsnius bei recenzijas *Lituanus* žurnale, taipgi kituose amerikiečių žurnaluose. Rašė taip pat moralinės medicinos klausimais katalikų spaudoje, Bostono vyskupijos laikraštyje *The Pilot,* o lietuviškai *Moterų dirvoje.* (*Lietuvių enciklopedijos XXXIII ir XXXVII tomai*)

Sukaktuvininkas taipgi yra pasižymėjęs smuikininkas, grojęs Brocktono orkestre ir Needham filharmonijos orkestre, o su Izidoriumi ir Vyteniu Vasyliūnais dalyvavęs Cambridge rengtuose kameriniuose koncertuose. Taipgi yra surenęgs klasikinės muzikos koncertų savo parapijoje ir kitose vietovėse. Apie kun. V. Valkavičiaus nuopelnus Bostono lietuvių etnografiniam ansambliui "Sodauto" rašo jo vadovė G. Kupčinskienė anksčiau minėtame *Dirvos* numeryje. Pasak straipsnio autorės, gerasis klebonas ne tik mielai leido naudotis parapijos patalpomis repeticijoms, bet visą laiką stipriai rėmė ir ansamblio veiklą, pats rengdamas jo pasirodymus platesnei visuomenei, o taip pat kviesdamas su programa dalyvauti parapijos renginiuose bei minėjimuose. Šioje parapijoje globą surado ir portugalų šokėjai, kurie bendrauja su lietuvių ansambliu. Pastarasis išmoko ir giesmių giedoti, jas atlikdamas per parapijos šventes Šv. Jurgio šventovėje. Su kun. V. Valkavičiaus pagalba ansamblis yra paruošęs programą *Ten kur anglių kalnai stėri,* remiantis lietuvių angliakasių liaudies dainomis Pensilvanijos valstijoje XIX šimtmečio pabaigoje ir XX š. pradžioje. 1992 m. ir šią vasarą su šia programa ansamblis "Sodauto" lankėsi Lietuvoje, dalyvavo Dainų šventės folkloro dienoje liepos 3 d. Vilniuje. Be kun. V. Valkavičiaus, kaip rašo straipsnio autorė, nuoširdžios globos ansamblio veikla būtų neįmanoma.

Lenkija

Lietuvos švietimo ir mokslo viceministerio R. Vaitkaus vadovaujama delegacija spalio 7 d. lankėsi Balstogėje. Viceministeris užtikrino, kad Kovo 11-tosios licėjaus abiturientų priėmimas į Lietuvos aukštąsias mokyklas visuomet bus sprendžiamas atsižvelgiant į šio krašto lietuvių bendruomenės poreikius. Jis taipgi pažymėjo, kad nepaisant šiemetinių nesklandumų, Lietuvos švietimo ir mokslo ministerija padarė sprendimą, kad Punsko lietuvių licėjaus abiturientai galėtų studijuoti Lietuvoje ir būtų priimti į apmokamas studijų vietas, o susidarusias išlaidas padengtų ministerija. Taip pat punskiečiams studentams paskirtos ir stipendijos. Viceministeris taipgi pasiūlė Lenkijos lietuvių bendruomenės vadovybei patogiu laiku surengti susitikimą su ministerijos pareigūnais ir visapusiškai apsvarstyti visus su studijomis susijusius klausimus. Patirta, kaip rašoma *Aušros,* 2003 m., 10 nr., kad šiais metais kilę nesklandumai dėl licėjaus baigimo atestatų vertinimo buvo susiję su Lietuvos švietimo sistemos pritaikymu prie Europos sąjungos standartų. Lenkijoje šiuo klausimu tik pradėta rūpintis, todėl Lietuvos studijų kokybės vertinimo centras susidūrė su Lenkijoje išduotų atestatų vertinimo problema. Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijos atstovai patikino, jog visuomet bus stengiamasi pirmiausia atsižvelgti, kad nenukentėtų užsienio lietuviai studentai. Visi iškylantys klausimai, padedant Lenkijos lietuvių bendruomenei, būsią teigiamai išspręsti.

Australija

Kanberos LB metinis susirinkimas įvyko spalio 19 d. Pradžioje buvo prisiminti praėjusiais metais mirę bendruomenės nariai: E. Baltaragienė, S. Budzinauskienė, St. Palubinskas, L. Šimkienė ir dr. A. Stepanas. Apylinkės bendruomenės pirm. V. Martišius apibūdino praėjusių metų veiklą. Buvo surengtas kalėdinis pobūvis laive, Kanberos ežere. Vasario 16-toji paminėta vasario 23 d., kalbėjo Lietuvos generalinis garbės konsulas V. Šliteris ir įteikė Algimantui Kabalai "Už nuopelnus Lietuvai" Karininko kryžių, meninę programą atliko Sidnio choras "Daina". Kovo mėn. pabaigoje rekolekcijas vedė kunigai: P. Smilgys ir E. Arnašius. Gegužės 17 d. koncertavo operos solistas A. Kozlovskis ir pianistė E. Kuprytė iš Lietuvos. Birželio 8 d. kartu su latviais ir estais surengtas sibirinių trėmimų minėjimas. Karaliaus Mindaugo 750 metų karūnavimo sukaktis atšvęsta liepos 13 d. Paskaitą skaitė R. Mauragienė, o meninę programą atliko melburniškės B. Kymantienė ir R. Mačiulaitienė. Ižd. R. Katauskas pranešė, kad LB Kamberos apylinkės valdyba finansiškai parėmė Trakų pilies modelio įrengimą Cockington Green Gardens parke, laikraštį *Mūsų pastogė*; prisidėjo prie dr. G. Kazokienės knygos *Lithuanian artists in Australia* išleidimo ir pasiuntė Kanberos lietuvių bendruomenės įsteigtą premiją Lietuvos karo akademijoje geriausiai tais metais baigusiam kariūnui. Aukoms praėjusiais metais buvo išleista 10,000 dol., o savo veiklai – 20,000 dol. Iždo turima 910,081 dol. vertės turto. Dėl nukritusių akcijų vertės šis turtas šiemet sumažėjo 34,870 dol. Baigdamas susirinkimą pirm. V. Martišius įspėjo, kad laikas pradėti rūpintis dėl kitų metų valdybos, nes dabartinė valdyba nori kitais metais pasitraukti. **J. Andr.**

(*Mūsų pastogė,* 2003 m., 44 nr.)

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 383-1650

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 45 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		PASKOLAS	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	0.75%	Asmenines nuo	6.50%
santaupas	1.00%	nekiln. turto 1 m.	4.55%
kasd. pal. taupymo sąsk.	0.75%		
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	1.55%		
180 dienų indėlius	1.55%		
1 m. term. indėlius	2.25%		
2 m. term. indėlius	2.50%		
3 m. term. indėlius	2.75%		
4 m. term. indėlius	3.00%		
5 m. term. indėlius	3.50%		
RRSP ir RRIF (Variable)	1.00%		
1 m. ind.	2.25%		
2 m. ind.	2.50%		
3 m. ind.	2.75%		
4 m. ind.	3.00%		
5 m. ind.	3.50%		

- *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.*
- *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLALAPIS: www.talka.net

Tai buvo kunigas ant ratų

Iškeliavo Anapus kun. Vaclovas Gutauskas, SJ
(1913.VIII.15-2003.XI.22)

KUN. K. AMBRASAS, SJ

Apie čikagietį jėzuitą Vaclovą Gutauską būdavo sakoma, kad tai kunigas ant ratų. Tikrai jis važinėjo ne iš kokio pramuštgalviškumo ar vien tuščio kelionių pomėgio, bet iš pareigos ir didelio savo sąžiningumo, kurio prireikė tada, kai iš visų Lietuvos kampų lietuviai, nublokšti Antrojo pasaulinio karo audrų į užjūrius, sumanė, spirtis prieš komunizmo ir nutautėjimo grėsmę, ištikusią šimtus tūkstančius mūsų tėvynainių. Šiam tikslui veiklūs lietuviai sumanė savo vaikams ir jaunimui statyti įspūdingus savo apimtimi namus. Po atkaklaus lėšų rinkimo pagaliau jie prieš 46 metus, išdygo ir buvo pavadinti Jaunimo centru. Sunkiam, varginančiam pinigų rinkimo darbui jėzuitai paskyrė kun. Vaclovą.

Jis gimė 1913 m. rugpjūčio 15 ir po dvidešimt dvejų metų įstojo į Jėzaus draugiją. Daug kantrybės, jėgų ir ryžto prisireikė šiam jaunuoliui, kolei 1945.-VII.21 tapo kunigu. Jis mokėsi Italijoje, Galarate, Aloyzo institute, Grigaliaus universitete, Romoje.

Po šventimų kunigas Vaclovas plušėjo sielovados baruose Romoje ir aplinkinėse parapijose. Kartu su T. Bružiku ir vienas pokario metais misionieravo pabėgėlių stovyklose Vokietijoje. Atvykęs 1952 m. į Ameriką trejus metus buvo Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolijos kapelionas Elmhurste, PA. Jis vadovavo dvasiniams susikaupimams. Važinėjo į atlaidus su pamokslais, klausė išpažinčių. Parašė mokslo populiarinimo, religinio pobūdžio knygelę *Kas žiūri ir nemato*, ne vieną straipsnį *Laiškai lietuviams*, *Žvaigždei* ir kitiems lietuviškiems leidiniams.

T. B. Krištanavičiui atsiradus JAV ir tapus Jėzaus draugijos provincijolu, kilo sumanymas vienuolijai statyti erdvesnius namus ir prie jų Jaunimo centrą. Tada T. Gutauskas važinėjo po visą Ameriką, ieškodamas geradarių, dosnių aukotojų, kad galėtų būti įgyvendintas šis sumanymas. 1980 m. kartu su kitais kun. Vaclovas įsteigė aktyvaus, veiklaus šių namų ir visos provincijos jėzuito Tėvo B. Krištanavičiaus fondą kaupti lėšoms jėzuitų provincijos atkūrimui Lietuvoje. Šis fondas veikė ligi 1993 m. Dėl susilpnėjusios sveikatos kun. Vaclovas kurį laiką buvo sanatorijoje. Pagerėjus sveikatai, toliau rūpinosi Jaunimo centro veikla ir jo išlaikymu.

Paskutiniaisiais trejais gyvenimo metais T. V. Gutauskas jau negalėdavo toliau pajudėti, todėl daugiausia laiko praleisdavo jėzuitų vienuolyne, kolei metų naštos ir negalių prispaustas, jau negalėdavo vienas ateit į šv. Mišias namų koplyčion. Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie visokiais būdais rėmė, lankė ir kasdien kelerius metus slaugė, prižiūrėjo ir ligino šį darbštų kunigą. Velionis mirė 2003 m. lapkričio 22 d.

T. V. Gutauskas buvo pašarvotas lapkričio 25 d.., 3 val. T. Jėzuitų koplyčioje. Ten įvyko ir atsisveikinimas su juo 7 val., vakare. Laidotuvių pamaldos buvo atlaikytos lapkričio 26 d., 10 v.r. ir išlydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Atsiųsta paminėti

Vladas Čepliauskas, MEILĖ KARŠTA. Poezijos rinktinė. Vilnius, 2003 m., 72 psl. Redaktorė – Justina Trilikauskienė.

PASAULIO LIETUVIS, 2003 metų lapkritis. Redaktorė – Živilė Makauskienė. Leidėjas – Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba. Redakcijos adresas: ul. Mickiewicza 23, 16-515 Punsk, Poland. Metinė prenumerata – 25 JAV dol., garbės prenumerata 40 JAV dol. Š. Amerikoje prenumeratas siųsti: Juozas Lukas (*Pasaulio lietuvis*), 622 Tremont Court NW, Grand Rapids, MI 49504, USA.

LITHUANIAN PAPERS, annual journal of the Lithuanian studies society at the University of Tasmania. Volume 17-2003. Editor – Algimantas P. Taškūnas, OAM, Ph.D. Associate editor – Vince J. Taškūnas, BA. Editorial and business address: P. O. Box 777, Sandy Bay, Tas 7006, Australia. Single issue in Australia – $7, in all other countries – $8 US.

Prie tėvo kapo

Tėveli, menu tavo veidą
su ūsais, užriestais į viršų,
kai plaukt man per sietuvą
leidai,
nors motina jaudinos, niršo.

Ji sakė: "Prigers mūsų vaikas!"
O tu tik šypsojais į ūsus,
kai aš išlipau, aišku, sveikas
gal tik kiek pavargęs, priduseęs.

Menu aš tave ir kitokį –
suvargusį, prislėgtą, graudų,
pradėjusį aiškiai suvokti,
. kad mūsų namus ima griauti

Gal smūgis su kuščiu į akį
nebūtų manęs taip paveikęs,
kaip tai, ką kaimynas pasakė:
"Tėvus tavo išvežė, vaike!"

Po to vėl žinia tartum kirtis
stiprus ir skausmingas be galo,
kad tu sutikai savo mirtį
toli nuo namų, už Uralo.

Sunki – per blankus šitas žodis,
ta tavo diena, paskutinė,
kai tau giltinė pasirodė
toli nuo vaikų, nuo gimtinės.

Žinau, šiandien džiaugtumeis,
tėti,
tikėjęs tuo, tarsi žinojęs,
kad ims vėl trispalvės plazdėti
laisvai, laisvoje Lietuvoje.

Geryn daug kas kito ir kinta.
Mes palaikus tavo perkėlėm,
Kaip ąžuolas tavo sodintas
bujos greit visa Lietuvėlė!

Povilas Šernas

Alytaus rajono Švietimo centro darbuotojai ir svečiai prie naujai pastatyto koplytstulpio, skirto to centro dešimtmečiui
Nuotr. A. Urmanavičienės

Švietimo centras - tobulėjimo židinys

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Alytuje, gražiame gamtos prieglobsty, šalia miesto parko, Vytauto ir Margio gatvių sankryžoje baltuoja dviaukštis mūrinis namas, išgyvenęs karo ir okupacijų negandas, savo tikrų šeimininkų Vandos ir Stasio Janavičių netektį.

Prieškary Vanda buvo mokytoja, aktyvi visuomenininkė. Stasys – mieste ir apskrity žmonių gerbiamas ir vertinamas gydytojas, prieš daugelį metų suradę prieglobstį JAV. Lietuvai atkūrus nepriklausomybę Tėvynėn negrįžo, o savo namą padovanojo švietimui.

1993 m. rugpjūčio 30 d. Alytaus rajono valdybos potvarkiu įsteigtas Alytaus rajono švietimo centras (ŠC). Šios įstaigos tikslas – ieškoti palankesnių sąlygų ne tik pedagogams, bet ir kitų sričių specialistams tobulėti.

Šį rudenį į ŠC rinkosi garbės svečiai paminėti šios mokslo įstaigos 10-mečio.

Švietimo centro direktorė Lina Andrulevičienė papasakojo apie nuveiktus, vykdomus, ateity numatomus darbus. Čia kuriamos tobulinimosi programos, rengiami kursai, seminarai, konferencijos, skleidžiama geroji darbo patirtis, skatinama ir remiama švietimo įstaigų kultūrinė veikla, rengiamos parodos seniūnijų, kaimo bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų. Visuose renginiuose aktyviai dalyvauja Alytaus rajono, miesto, kitų rajonų – Varėnos, Lazdijų, Druskininkų pedagogai. ŠC darbuotojos džiaugiasi sulaukusios 45,000 dalyvių. Parengta apie 170 įvairių tobulinimosi programų, 60 renginių, nuo 1998 m. veikia kompiuterių klasė, o nuo 2002 m. – pastovus internetinis ryšys.

Rajono švietimo centro dešimtmečio proga prie šio namo technologijų mokytojai – Valerijus Štovas, Vytautas Leskevičius ir Jonas Nedzinskas sukūrė koplytstulpį.

Lietuvos švietimo ir mokslo ministerija padėkos raštu apdovanojo direktorę Liną Andrulevičienę už kūrybingą vadybinį darbą telkiant rajono ir apskrities pedagogus profesiniam tobulėjimui ir garbės raštu švietimo centro bendruomenę. Padėkos raštais apdovanojo Alytaus apskrities viršininkas ir Alytaus rajono savivaldybė.

Šventėje dalyvavo ir gražias sveikinimo kalbas pasakė Švietimo ministerijos darbuotoja Marytė Speičienė, Alytaus apskrities viršininko administracijos švietimo ir socialių reikalų departamento direktorė Irena Pilipčikienė, buvęs Alytaus rajono švietimo skyriaus vedėjas Vytautas Bigaila ir kiti.

Prieš daugelį metų Janavičių name buvo užmegzti kultūriniai bendravimo ryšiai. Šiuose namuose lankėsi dailininkas Antanas Žmuidzinavičius, Jadvyga Čiurlionytė, Balys Sruoga, Kazys Bradūnas ir kiti. Šis gražaus bendravimo židinėlis kruopščiai prižiūrimas ir puoselėjamas.

Vykdyti didelius darbus padeda Alytaus raj. savivaldybė, Alytaus, Druskininkų miestų ugdymo įstaigos, Vytauto Didžiojo universitetas, Vilniaus universitetas, Katechetikos centras, Alytaus padagoginis-psichologinis centras ir kt.

Z. Zinkevičiaus straipsnių trečiasis tomas

Akademikas Zigmas Zinkevičius (gimęs 1925 metais), buvęs Vilniaus universiteto Lituanistikos katedros vedėjas, plačiai žinomas kaip daug stambių ir svarbių Litunistikos veikalų autorius, buvo taip pat labai aktyvus kitose gyvenimo srityse. Apie savo gyvenimo eigą išleido puikią monografiją *Prie lituanistikos židinio* (1999). Ypač pabrėžtina, kad trumpam laikui jis dirbo švietimo ministeriu.

Šiemet pasirodė Z. Zinkevičiaus *Rinktinių straipsnių* trečiasis tomas. Pirmieji du tomai – straipsniai apie lietuvių kalbos kilmę ir istoriją. Trečiajame tome skaitome įvairybę smulkesnių straipsnių. Labai įdomūs straipsniai apie lingvistus bendraamžius. Galima sakyti, kad maždaug visų svarbiųjų lietuvių kalbos tyrinėtojų gyvenimo eiga ir veiklos charakteristika yra duodama skyriuje *Personalijos*.

Ketvirtasis tomas turėtų pasirodyti už metų.

Zigmas Zinkevičius, RINKTINIAI STRAIPSNIAI III, Antroponimika. Kita onomastika. Recenzijos. Personalijos. Apie mokslines konferencijas. Kalbos praktika. Kalbos didaktika. Su lietuvių kalbotyra tiesiogiai nesusiję straipsniai. Katalikų akademija. Vilnius, 2003, 758 psl.

Alfred Bammesberger,
Eichšteto Katalikų universiteto profesorius

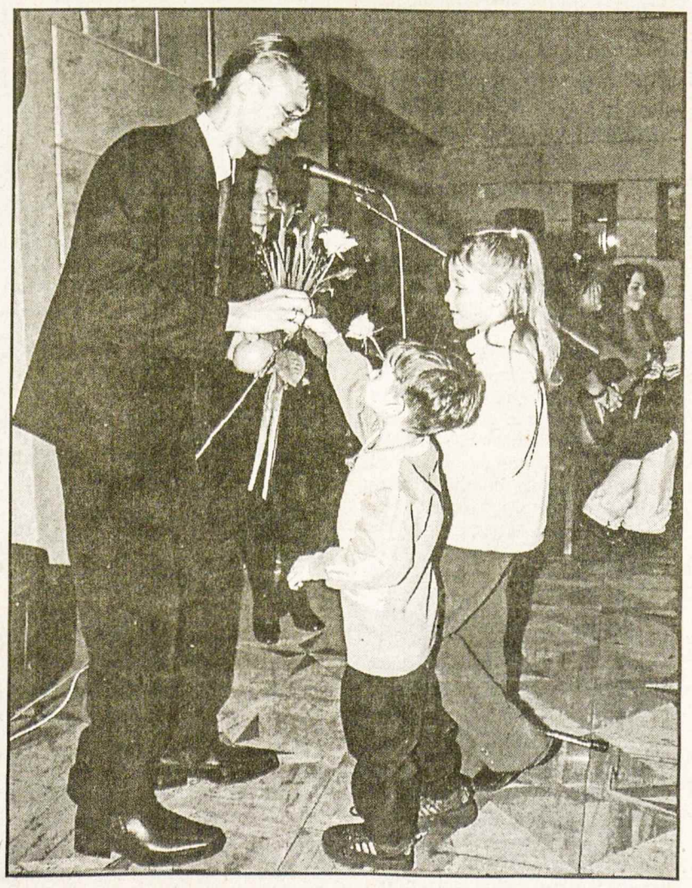

Fotomenininką Arvydą Kluonių sveikina jo yaikai Evelina ir Airidas
Nuotr. V. Mozūraičio, Marijampolė, 2003.XI.7

Alytaus rajono savivaldybės meras Albertas Jusas įteikia Švietimo centro direktorei Linai Andrulevičienei atminimo dovaną
Nuotr. A. Urmanavičienės

Meniškų nuotraukų paroda

Pasidalinimas širdies šiluma

JANINA JASIULAITIENĖ

Ilgai galvojo jaunasis Marijampolės fotomenininkas Arvydas Kluonius, kaip pavadinti savo pirmąją foto nuotraukų parodą, kuri buvo atidaryta žiūrovams š.m. lapkričio 7 d. Kultūros rūmuose. Tik vėliau kalbėdamas pasakė, kad tai – pasidalinimas širdies šiluma.

Autoriui dar tik trisdešimt metų. Augo Marijampolėje, tarnautojų šeimoje. Besimokydamas Marijampolės V-toje vidurinėje mokykloje lankė ir Dailės mokyklą. Vėliau mokėsi Kauno aukštesniojoje maisto pramonės mokykloje. Tačiau giliai paslėptas menininko talentas brendo jo širdyje. Tik prieš dešimt metų A. Kluonius pats suprato, kad jis yra fotomenininkas iš pašaukimo, ir visą savo veiklą susiejo su foto menu.

Menininko tėvas Zenonas Kluonius džiaugiasi, kad sūnus Arvydas įgyvendina tai, ko jam pačiam nepavyko padaryti – foto nuotraukose parodyti tą stebuklingą pasaulį: tekančią saulę, čiurlenantį upelį ar žiemos šerkšną.

Pats Arvydas Kluonius labai kuklus. Jis sako, kad viską čia sukūrė Kūrėjas ir Motina gamta. Jam belieka tik surasti ir subtiliai nufotografuoti.. Parodoje daug gamtos vaizdų ir gėlių: aukštai medyje lizde kalenantis gandras, Šešupėje plaukiančios gulbės, laukai, apšerkšnijęmedžiai, skaisčiai raudonos tulpės, kaktusų žiedai ir kiti gamtos stebuklai. Iš viso parodoje 36 didelės spalvotos nuotraukos, sugrupuotos po dvi į ilgus, meniškus paveikslus.

Fotomenininko kolega Vitalijus Mozūraitis pastebėjo, kad Arvydas Kluonius turi ne tik retą dovaną – pastabumą grožiui, bet ir labai domisi fotografijos technika, būdais, kaip išreikšti savo pasaulėjautą.

Arvydas sukūręs ir išleidęs daug foto atvirukų iš Marijampolės miesto vaizdų, bendradarbiavo su fotomenininku R. Linioniu, rengiant foto albumą *Marijampolė*, įamžino daug gražių akimirkų ir meno kolektyvų iš Pasaulio lietuvių dainų šventės Vilniuje 2003 metų vasarą.

A. Kluonius dėkoja leidyklos "Piko valanda" vadovui Arūnui Reinikiui ir fotomenininkui Vitalijui Mozūraičiui už techninę pagalbą ir gerus patarimus. Kartu Arvydas reiškia padėką ir JAV Ohio valstijoje gyvenančiam jo rėmėjui Algiui Vasiliauskui.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos valstybiniame muziejuje Vilniaus archeologai pristatė vertingą ir unikalų radinį: kasinėdami L. Stuokos-Gucevičiaus gatvės 11-jo namo kiemą, rado dvi taupykles ir ąsotį pinigų. Atrodo, kad čia kadaise buvo krosnimis šildoma sodyba ir jos gyventojai lobį buvo paslėpę prie vienos iš krosnių. Lobį sudaro XVII š. pirmosios pusės monetos – Žygimanto Senojo ir Žygimanto Augusto pusgrašiai, Zigmanto Vazos bei Lenkijos karalystės pinigai, Gdansko, Prūsijos, Danijos ir Olandijos Jungtinių provincijų monetos. Visos monetos sidabrinės, kai kurios jų bilonai – prasto sidabro kokybės. Tyrimų vadovas, archeologas Valdas Vainilaitis mano, kad tai buvo pasiturinčių miestiečių santaupos, paslėptos prieš 1655 metų rusų okupaciją. Sodybos vietoje rasta ir kitų vertingų aprangos ir buities daiktų bei ginklų: dvi alebardos, šaunamojo parakinio ginklo detalė. Iš to galima spręsti, kad miestiečiai buvo ginkluoti ir pavojui kilus privalėjo ginti miestą.

Fuminori Noba, Japonijos verslininkas, planuoja Vytauto Didžiojo karo muziejuje 2004 m. gegužį viešai parodyti senovinių samurajų kardų rinkinį. Dėl to jis oficialiai kreipėsi į Kauno miesto vadovus pateikdamas vienuolikos kardų sąrašą ir Japonijos vyriausybės patvirtinimą, kad Kultūros ministerija leidžia išvežti rinkinį ir pasirūpins draudimo išlaidomis bei modernia jų apsauga parodos metu. Taip pat F. Noba pažadėjo pakviesti tris samurajų kardų amatininkus, kurie lankytojams pademonstruotų samurajų kardų gamybos meną. Šis verslininkas yra prieš šešerius metus vedęs kaunietę ir ketina iš Tokyo visam laikui persikraustyti į Kauną.

Alytuje, ties Šv. Liudviko šventove rekonstruojant Ramybės gatvės dalį, buvo aptiktos senos kapavietės, kurios gali būti datuojamos XVI-XVII š. Vienoje kapavietėje rasta moneta – XVII š. antrosios pusės Rygos šilingas. Tuo metu Alytuje buvo keturios šventovės, kurių viena buvo dabartinės Šv. Liudviko šventovės vietoje. Alytaus savivaldybė nusprendė skirti 12,000 Lt archeologiniams šios vietos tyrinėjimams ir palaikų perlaidojimui.

Armėnijos sostinėje Jerevane vykusiame Tarptautiniame monospektaklių festivalyje buvo rodomas Lietuvos valstybinio dramos teatro aktorės Birutės Marcinkevičiūtės monospektaklis *Meilužis*. Ši savita meilės istorija, sukurta pagal prancūzų rašytojos Marguerite Duras romaną, kurios premjera Lietuvoje vyko 2001 m., jau buvo vaidinama į vairiose valstybėse, pelnė teatro apdovanojimus. Inscenizacijos autorė, režisierė ir atlikėja – B. Marcinkevičiūtė, scenografija dail. Artūro Šimonio, kostiumai Jolantos Rimkutės, muzika komp. Antano Jasenkos. M. Duras autobiografinis romanas *Meilužis*, parašytas 1984 m., pelnęs s literatūrinę Goncourt premiją, pasakoja apie penkiolikametės prancūzės (autorės) ir kinų milijonieriaus meilę trečiojo XX š. dešimtmečio Indokinijoje.

Algimantas Zigmantavičius, teatro ir kino aktorius, neseniai mirė eidamas 59-sius metus. Gimė Pakruojo rajone, mokėsi Lietuvos muzikos akademijos Aktorinio meistriškumo katedroje pas Vytautą Čibirą ir Ireną Vaišytę. Lietuvos valstybiniame teatre dirbo nuo 1966 metų, suvaidino daugiau nei šimtą vaidmenų teatro scenoje, filmavosi kino ir televizijos filmuose. Svarbesni iš jų: dailininkas F. Duerrenmatto *Damos vizite*, baltasis metraštininkas J. Marcinkevičiaus *Mindauge,* Kazimieras jo *Katedroje,* Vilentas jo *Mažvyde*, Leandras Moljero *Daktare per prievartą*, Ferdinandas Šilerio *Klastoje ir meilėje*, keliose W. Shakespearo, A. Čechovo dramose. Vaidino kino filmuose *Niekas nenorėjo mirti*, *Pabudimas*, televizijos filme *Tadas Blinda* ir kt.

Klaipėdos piliavietė vis dar tvarkoma, kad taptų patrauklia vieta turistams ir patiems miestiečiams. Jos teritorijoje esančius šešius gamybinius pastatus tikimasi nugriauti vėliau, o šiais metais gautą trečdalį mln. litų manoma panaudoti bastionų, jų įėjimų ir šlaitų tvarkymui. Friedricho bastione jau įrengta ir veikia Klaipėdos piliavietės muziejaus paroda, kurioje pristatoma pilies ir miesto istorija nuo XIII š. vidurio iki XVII š. pabaigos. Atkurtais XVII š. drabužiais aprengti manekenai, senovinė patranka su šalia stovinčiais kariais, originalūs dokumentai, svarbių tekstų kopijos pasakoja lankytojams apie senuosius laikus. Netrukus bus atstatytas šalia esantis Karlo bastionas bei poterna, kur bus įrengta pirmosios parodos tąsa – istorija nuo XVIII š. pradžios iki šių laikų. Stogine uždengus parako bokšto atodangas bus įrengta nauja vieta įvairiems renginiams.

Kompozitorius Justinas Bašinskas mirė Vilniuje, sulaukęs 80 metų. Gimė Marijampolės apskrityje, Mažosios Trakiškės kaime. Baigęs Kauno J. Gruodžio muzikos mokyklą įstojo į Lietuvos valstybinę konservatoriją, 1955 m. baigė prof. Juliaus Juzeliūno kompozicijos klasę. Dirbo pedagoginį darbą, o nuo 1989 m. pasišventė tik kūrybai. Sukūrė operą *Marti*, baletą *Užkeiktieji vienuoliai*, septynias simfonijas (Vilniaus 650-osioms metinėms skirtą Varpų simfoniją, Raudų simfoniją, Kamerinę simfonija ir kt.), simfoninę poemą, kamerinės muzikos, chorinių, vokalinių kūrinių, harmonizavo lietuvių liaudies dainų. 1986 metais apdovanotas Valstybine premija.

IV Tarptautiniame M. K. Čiurlionio pianistų konkurse Vilniuje pirmąją vietą laimėjo lietuvaitė, Lietuvos muzikos akademijos studentė, Sonata Ališauskaitė; antroji vieta atiteko Estijos atstovei Irinai Zacharenkovai, trečioji vieta – pirmą kartą konkurse dalyvavusios Japonijos atstovei Hiroko Koseki. Pianistai grojo Lietuvos muzikos akademijos ir Valstybinės filharmonijos salėse ir buvo vertinami tarptautinės *jury* komisijos, vadovaujamos britų pianisto Peter Donahue. Komisijos nariai buvo iš Estijos, Vokietijos, Suomijos, Ispanijos, Prancūzijos ir Lietuvos. Premijų dydžiai: pirmosios – JAV $10,000, antrosios – JAV $6,000 ir trečiosios – JAV $3,000. **G.K.**

(ELTOS, *Lietuvos ryto,* BNS, *7 meno dienos,* LGTIC informacija)

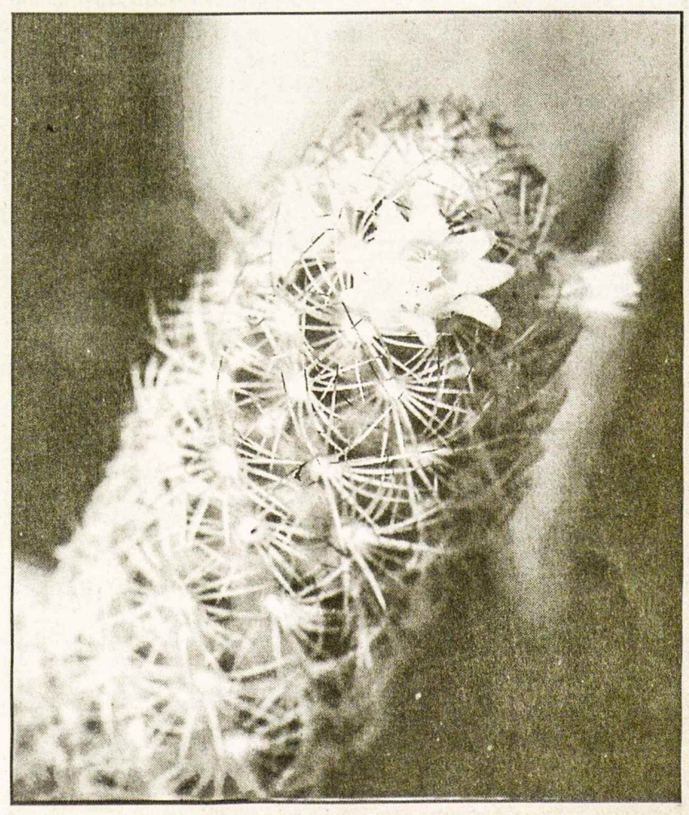

Nuotrauka Arvydo Kluoniaus, Marijampolė, 2003

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje tel.: 905 566-0006 Fax: 905 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	1.25%
180-364 d. term.ind.	1.55%
1 metų term. indėlius	1.75%
2 metų term. indėlius	2.00%
3 metų term. indėlius	2.35%
4 metų term. indėlius	2.75%
5 metų term. indėlius	3.05%
1 metų GIC-mėn.palūk.	1.50%
1 metų GIC-met. palūk.	2.00%
2 metų GIC-met. palūk.	2.25%
3 metų GIC-met. palūk.	2.60%
4 metų GIC-met. palūk.	3.00%
5 metų GIC-met. palūk.	3.30%
RRSP, RRIF ir OHOSP "Variable"	1.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	2.25%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	2.50%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	2.85%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	3.25%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	3.55%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	0.40%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	5.50%
Sutarties paskolas nuo	5.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	3.95%
2 metų	4.20%
3 metų	4.75%
4 metų	5.25%
5 metų	5.45%
Su keičiamu nuošimčiu 1, 2, 3 metų	4.50%

Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas

Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas

Duodame asmenines paskolas iki $100,000 ir nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiami nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai *"INTERAC-PLUS" kortelė*

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27John Street, Toronto

MLS
JUMS TIK KAINUOS
3½%
IŠ VISO +GST
Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 16 metų

VALDŽIA ĮKAINOJO MANO NAMO NUOSAVYBĘ PER AUKŠTAI?
SKAMBINKITE
TEODORUI STANULIUI, B.A.
416-879-4937
(nešiojamas)
DUOSIU palyginimą su kitom panašiom nuosavybėm ir stengsiuos Jums padėti be jokio jūsų įsipareigojimo įkainojimą sumažinti.

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416 231-4937

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

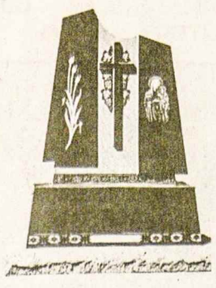

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

MARGUTIS
4134 Dundas St. West, Toronto, ON, M8X 1X3
Fax: (416) 233-3042

Savo klientams linkime
linksmų šv. Kalėdų,

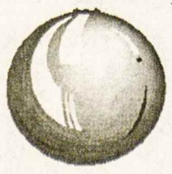

sėkmingų ir laimingų
Naujų metų!
Ačiū, kad esate su mumis!

$3.00* off for 1 parcel $3.00* off
COUPON
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

SPORTAS

Lietuvos ambasadorius Vašingtone VYGAUDAS UŠACKAS (dešinėje) įteikia lietuvių krepšininkų pergalę Europoje simbolizuojančius žalius marškinėlius ALGIUI BAČANSKUI, ŠALFASS lauko teniso varžybų organizatoriui San Diego, CA, š.m. rugsėjo 27 d. Nuotr. E. Krikščiūno

Lauko teniso varžybos

Jos San Diego, CA, buvo surengtos š.m. rugsėjo 25-28 d.d. klubo "Aras" ir Šarūno Marčiulionio pastangomis. Plačiai garsintas per spaudą ir internetą sutraukė 15 žaidėjų iš Lietuvos (moterys vizų negavo), kitus 45 iš įvairių Šiaurės Amerikos miestų. Kanadai atstovavo ŠALFASS teniso vadovas E. Krikščiūnas su žmona Diana.

Žaidynės vyko ištaigingame "Barnes Tennis" centre, turinčiame 24 apšviestas teniso aikštes. Didelio dėmesio susilaukė parodomasis vyrų dvejetas, kurį intensyviai sužaidė LR ambasadorius Vygaudas Ušackas su Šarūnu Marčiulioniu prieš varžybų rengėjus Algį Seką ir Edvardą Grunių. Žiūrovai stebėjosi diplomato ir krepšininko sugebėjimais teniso aikštėje.

Geriausia žaidėja buvo pripažinta Irina Šėkas (Los Angeles "Banga"), laimėjusi pirmas vietas moterų vienete, dvejete ir mišriame dvejete. Vyrų grupėje geriausiai pasirodė Vilius Helmas (Lietuva). Užbaigimo iškilmėj ambasadorius V. Ušackas įteikė abiem žalius marškinėlius, simbolizuojančius Lietuvos krepšininkų pergalę Europos krepšinio pirmenybėse. Pirmų trijų vietų visų grupių laimėtojams buvo įteiktos taurės, medaliai bei diplomai.

Dalyviai ne tik žaidė, bet ir pabendravo. Penktadienį po žaidimų – vakaronė su vaišėmis, sveikinimais, trumpa programa. Šeštadienio vakarą – iškilmingas San Diego lietuvių bendruomenės jau ketvirtą sykį rengiamas nepaprastai puošnus rudens pokylis, šį kartą sujungtas su žaidynėm. Pokylį sumaniai vedė Naujokaitytė-Bergren. Los Angeles orkestras "Trys sesutės", puikios vaišės, šokiai džiugiai nuteikė dalyvius. Sekmadienį užbaigimo metu ambasadorius V. Ušackas kvietė organizatorių Algį Bačanską atvykti su visais žaidėjais į būsimas teniso varžybas Nidoje.

Eugenijus Krikščiūnas,
ŠALFASS-gos lauko teniso vadovas

Šarūnas Marčiulionis ir ŠALFASS lauko teniso vadovas Eugenijus Krikščiūnas San Diego, CA surengtose žaidynėse š.m. rugsėjo 25-28 d.d.
Nuotr. E. Krikščiūno

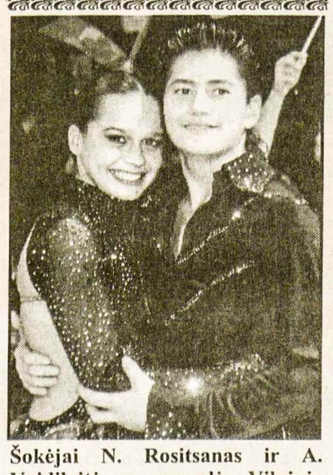

Šokėjai N. Rositsanas ir A. Vaidilaitė po pergalės Vilniuje š.m. spalio 18 d.

Lietuviai - Kanados šokėjai

Lietuvos rytas š.m. spalio 20 d. laidoje paskelbė gražia nuotrauka iliustruotą R. Mundrytės straipsnį "Po lietuvių pergalės – Kanados himnas". Rašoma, kad spalio 18 d. Vilniaus sporto rūmuose vykusiose Pietų Amerikos sportinių šokių pasaulio jaunių (14-15 metų) varžybose, kuriose dalyvavo 59 poros iš 35 šalių, pirmą vietą laimėjo Kanadai atstovavę lietuviai N. Rositsanas ir A. Vaidilaitė. Jaunuolis jau 13 metų gyvena Kanadoje, mergaitė – tik pernai apsigyveno Toronte.

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Kauno "Žalgiris" namuose pralaimėjo 87:91 Tel Aviv "Maccabi" (Izrael) komandai, kurioje žaidžia olimpietis lietuvis Jasikevičius. Jis su tritaškiais ir parklubdė "Žalgirio" krepšininkus. Ketvirtąją pergalę iš eilės ULEB taurės krepšinio varžybose iškovojo Vilniaus "Lietuvos rytas", namuose sunkiai 74:72 nugalėjęs Sole "Basket" (Prancūzija) klubą. Kaune atidarytas 2000 kvadratinių metrų dydžio Kauno "Žalgirio" sporto statinys. Kūno kultūros ir sporto departamentas jį pripažino geriausiu 2003 metų sporto statiniu.

IMTYNĖS: M. Ežerskis Saranske (Rusija) laimėjo tarptautines graikų-romėnų iki 96 kg varžybas.

VANDENSVYDIS: Vandensviedžio taurę baigmėje laimėjo Vilniaus "Baltic-Amadeus" klubas po pratęsimo, 7:5 įveikęs Kauno vandensviedininkus. Trečią vietą iškovojo Alytaus "Dainava".

TINKAMUMAS (Fitness): 19-metė klaipėdietė J. Mileriūtė Maskvoje vykusiame Pasaulio tinkamumo federacijos (WFF) čempionate laimėjo aukso medalį. Tokį pat apdovanojimą parsivežė ir klaipėdietė A. Kukreš.

ŠOKIAI: Lietuvos šokėjai A. Bižokas ir E. Daniūtė užėmė trečiąją vietą Vokietijoje vykusiose prestižinėse "ARD-Masters Gala" sportinų šokių varžybose.

PAGERBIMAS: Kaunas patvirtino, kad esąs sportiškiausias Lietuvos miestas. Tai buvo pabrėžta Sporto halėje pagerbiant aukštų rezultatų tarptautinėse bei šalies varžybose pasiekusius sportininkus, jų trenerius, sporto mokyklas ir klubus. Pažymėtina, kad kelialapius į Graikijos Atėnuose vyksiančias vasaros olimpines žaidynes jau iškovojo kauniečiai – plaukikai V. Janušaitis, R. Gimbutis, S. Binevičius ir R. Šalčius, lengvaatletės I. Juodeškienė, R. Ramanauskaitė ir A.Visockaitė-Egert, irkluotojai B. Šakickienė I rK. Keblys, graikų-romėnų imtynių meistras M. Mizgaitis, buriuotojas G. Gužys. **V.P.**

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tojų švietimui, mažiau jų reikalaujama sveikatos palaikymui. Net ir sveikatingumo srityje dirbantys ar su ja surišti asmenys pripažįsta, kad švietimas yra pirmas svarbus žingsnis sveikatos palaikymui. Kanados švietimo statistikos taryba stebi ir teikia žinias visoms Kanados švietimo įstaigoms, kuriomis remiantis jos gali numatyti ateities reikalavimus ir daryti sprendimus. Dėl Kanadoje kylančio gyventojų amžiaus vidurkio kyla ir sveikatingumo išlaidos, todėl pastaruoju metu jos jau ima viršyti švietimo reikalams skiriamas sumas. Dėl mažėjančio gimimų skaičiaus numatoma, kad mokinių skaičius vis mažės iki 2011 metų, išskyrus Vankuverio ir Toronto miestus. Juose prieaugio priežastimi yra didelis naujųjų imigrantų antplūdis. Mokyklose mokosi 25% naujųjų emigrantų vaikų, o iš visų mokyklą lankančių vaikų 40% priklauso atpažįstamoms mažumoms. Didėja vaikų skaičius iš šeimų, kurios sudarytos vien tik iš tėvo ar tik iš motinos, o taip pat vaikų, kurių šeimose abu tėvai yra dirbantys. Ir vienu, ir kitu atveju tokių šeimų vaikai anksčiau atsiduria darbo rinkoje ir turi tenkintis mažesnėmis pajamomis. Kanados mokyklos pasaulyje pirmauja kompiuterių vartojimu ir geriausiu prisijungimu prie tarptautinio tinklo. Septyniems vaikams Kanados švietimo sistemoje tenka vienas kompiuteris ir 85% mokinių vartoja kompiuterius namuose arba mokykloje. 2001 metų duomenimis, iš visų dirbančiųjų žmonių Kanadoje 41% buvo baigę aukštąsias mokyklas, JAV - 37%, Airijoje - 36% ir Japonijoje - 34%.

Konservatorių ir Kanados sąjungiečių partijų viršūnių nutartas susivienijimas nėra toks paprastas, kaip buvo numatyta. Buvęs ministeris pirmininkas Joe Clark jau dabar pasisakė, kad jis taptų nepriklausomu parlamento nariu, jei abi partijos legaliai susijungtų. Kitas parlamentaras David Orchard yra įsitikinęs, kad dabartinis Konservatorių partijos vadas Peter MacKay nusižengė Konservatorių partijos konstitucijai, o taip pat sulaužė jam duotą pažadą nesijungti su kitomis partijomis. Jis jau pradėjo teisminę eigą prieš savo partijos vadą.

Artėjant Kalėdoms, daugėja progų vaišėms ir dirbančiųjų subuvimams, kuriuose vartojami alkoholiniai gėrimai ir dėl kurių atsitinka nemažai nelaimių. Visoje Kanadoje policija bando sumažinti tokių atsitikimų skaičių, ir kaip tik šiuo metu dažniau tikrina vairuotojų blaivumą keliuose ir gatvėse. Vienoje apskrityje policija nutarė ne tik bausti, bet ir elektroniniame tinkle skelbti neblaivių vairuotojų pavardes. Yra apskričių, kuriose policija teikia duomenis žiniasklaidai, dar kitur tas pavardes policija suteikia pasiteiravus centrinėje įstaigoje. Toronto policija dar nežada to daryti, nes, jos nuomone, tikrinimo programa gana sklandžiai veikia ir pakankamai atgrasina vairuotojus nuo gėrimo. **A.V.**

Skautų veikla

• A.a. Jonas Danaitis, sk. vytis, v.sl. 2003 m. lapkričio 22 d. išlydėtas į amžinojo poilsio namus. Jonas, atvykęs į Torontą, 1948 m. įsijungė į skautų veiklą ir pradinėse stovyklose vadovaudavo ūkio skyriui. Velionis visuomet buvo gerbiamas ir mylimas ne tik skautų-čių, bet ir visuomenės. Jį išlydėti Toronto Prisikėlimo šventovėje susirinko labai daug žmonių. Giedant parapijos chorui, Mišias aukojo keturi kunigai su klebonu kun. Augustinu Simanavičiumi, OFM. Po gedulinių Mišių gausus būrys nulydėjo velionį į Šv. Jono lietuvių kapines Mississaugoje. Atsisveikinimo maldas kalbėjo klebonas. Sugiedota "Marija, Marija". Uždėjus artimųjų gėles ant karsto, visi buvo pakviesti pusryčiams, kurie vyko Prisikėlimo par. kavinėje. Velionis paliko didžiam nuliūdime žmoną Birutę, dukras Audronę ir Danutę, sūnus Rimantą ir Vytenį, daug giminių, draugų ir skautų-čių. Toronto skautija nuoširdžią užuojautą reiškia žmonai Birutei, dukroms, sūnums ir visiems giminėms. **F.M.**

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA
AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME

1.00% už 30-89 d.	term. indėlius
1.25% už 90-179 d.	term. indėlius
1.55% už 180-364 d.	term. indėlius
1.75% už 1 m. term.	indėlius
2.00% už 2 m. term.	indėlius
2.35% už 3 m. term.	indėlius
2.75% už 4 m. term.	indėlius
3.05% už 5 m. term.	indėlius
1.50% už 1 m. GIC mėn.	palūk.
2.00% už 1 m. GIC invest.	pažym.
2.25% už 2 m. GIC invest.	pažym.
2.60% už 3 m. GIC invest.	pažym.
3.00% už 4 m. GIC invest.	pažym.
3.30% už 5 m. GIC invest.	pažym.
1.00% už RRSP ind.	(var. rate)
2.25% už RRSP 1 m. term.	ind.
2.50% už RRSP 2 m. term.	ind.
2.85% už RRSP 3 m. term.	ind.
3.25% už RRSP 4 m. term.	ind.
3.55% už RRSP 5 m. term.	ind.
1.00% už OHOSP	(variable rate)
0.45% kasd. palūkanų čekių sąsk.	
0.60% už JAV dolerių 1 metų GIC	
0.40% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

IMAME

už asmenines paskolas nuo	5.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su	
– nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)	
1 metų	3.95%
2 metų	4.20%
3 metų	4.75%
4 metų	5.25%
5 metų	5.45%
– su keičiamu nuošimčiu	4.50%

DUODAME
- *asmenines paskolas*
- *mortgičius iki 95% įkainoto turto*
- *riboto kredito paskolas (Line of Credit)*
- *komercinius mortgičius*

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI
SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS) KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:
Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. – 8 v.v.
LN skyriuje – penktad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.; šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.
Royal York skyriuje – šeštad. nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531

KLF daugiau kaip 40 metų remia lietuvišką veiklą Kanadoje ir Lietuvoje. Jūsų įnašai ir aukos lieka Fonde kaip nuolatinis šaltinis, sudarantis galimybę remti lietuvybės išlaikymą bei studijuojantį jaunimą Kanadoje ir teikti finansinę paramą Lietuvai.

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. Telefonas veikia nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 9 v.r. ir 5 v.v. Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

ROYAL LEPAGE

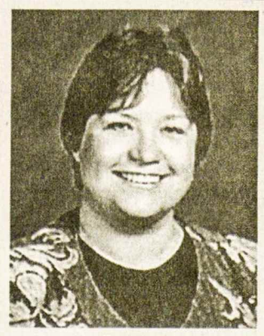

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

Algis MEDELIS
QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų - apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!
VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės - Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800 Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietoves siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING 45 Forest Heights Str., WHITBY, Ont. L1R 1T7
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 1-905-666-9086

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Su mokiniais kapinėse

NIJOLĖ BENOTIENĖ

Ne vieną dešimtmetį gyvendami už tėvynės ribų, stengiamės išlaikyti tautines tradicijas, papročius, kalbą. Toronto mieste turime pastatus, atspindinčius lietuviškus architektūros bruožus, vidaus įrengimus, stogastulpius kiemeliuose, vėliavas prie lietuviškų įstaigų.

Džiaugiamės ir didžiuojamės atsivesdami ir ne vieną svetimtautį į Šv. Jono lietuvių kapines Mississaugoje. Tai vienintelės lietuviškos kapinės visoje išeivijoje, kuriose laidojami vien tik lietuvių kilmės žmonės. Kapinės labai gražiai tvarkomos, prižiūrimos, rudenį ir pavasarį rengiami mirusiųjų minėjimai, atnašaujamos šv. Mišios.

Jau kelinti metai lapkričio pirmąjį šeštadienį į kapines atsivedu visą būrį gražaus lituanistinių kursų jaunimo. Mes ateiname ne tik aplankyti buvusių žymių mūsų bendruomenės veikėjų, mokytojų kapų. Visa išvyka yra paremta istorijos, tautosakos ir kalbos dingstimi. Mokiniai studijuoja įvairius simbolius, iškaltus akmenyse, organizacijų ženklus, tautinius motyvus, atsisveikinimo ar linkėjimų žodžius, pagonybės ir krikščionybės ženklus antkapiuose, koplytėlėse, kryžiastulpiuose, unikaliuose kapinių vartuose.

Ir šių metų lapkričio 1, Vėlinių šeštadienį, kapai nuo ankstyvo buvo tvarkomi žmonių, atvykusių nurauti vasarinių gėlių, nugrėbti nukritusius lapus ir paruošti artimųjų kapus. Bevaikščiodami priėjome ir prie buvusio aktyvaus visuomenininko, lituanistinių kursų įsteigėjo a.a. A. Rinkūno kapo. Akį patraukė paprastai ir lietuviškai papuoštas kapas, nugrėbti lapai, nurautos vasarinės gėlės, o jų vietoje padėtos kelios žalių eglių šakelės ir chrizantemų vazonas, prie kurio ir mes palikom savo žvakutę. Čia paskatinau mokinius atkreipti dėmesį į lietuviškumą. Taip kapus paruošdavo Vėlinių šventėms visa Lietuva.

Mūsų kapams tikrai nereikia plastikinių gėlių, ryškiomis spalvomis rėkiančių dirbtinių vainikų, trukdančių ramią kapinių rimtį. Tai nėra mūsų tautos spalvos, tai nėra mūsų tautos tradicijos. Daug pasakome apie save unikaliais antkapiais, kryžių kalneliu, palinkusiu Rūpintojėliu, individualiais koplytstulpiais. Negadinkime viso vaizdo pigiu pakaitalu – plastikinėmis ryškių gėlių puokštėmis ar lygiai tokio pat lygio vainikais. Žiema užklos baltu sniegu paliktas nesudegusias žvakes, ramybė viešpataus amžino poilsio vietoje, o mes, dėkodami Dievui už artimųjų gyvenimus ir už visus, kurie iškeliavo į Dievo namus, sugrįžkime maldai ir susikaupimui, nes šuoliais artinasi kita graži šventė – Kalėdos, o prieš tai Kūčių vakaras.

Daug lietuviškoje spaudoje buvo rašyta, kad norint išlaikyti autentiškus papročius, stalą puošti ir valgius gaminti reikėtų laikantis mūsų gražių lietuviškų tradicijų. Jūsų darbus tęs Jūsų vaikai, kurie dabar stebi kiekvieną žingsnį. Raskime laiko pasiklausyti kalėdinės muzikos, aplankyti savo vaikų ir vaikaičių pasirodymus mokyklose, pasėdėkime ir neskubėkime į taip viliojančiai rėkiančias krautuves. Svarbiausia susikaupkime maldai ir pažvelkime į tikrąją šv. Kalėdų prasmę. Tada mes suprasime, kad tikrų gyvenimo vertybių nereikia ieškoti išpūstose kalėdinės kartšligės krautuvėse, kad tikros šv. Kalėdų vertybės labai arti, kad jų neužmiršime, jos visada bus su mumis, visada plėvens mūsų širdyse, kaip ta kapinėse palikta deganti žvakutė.

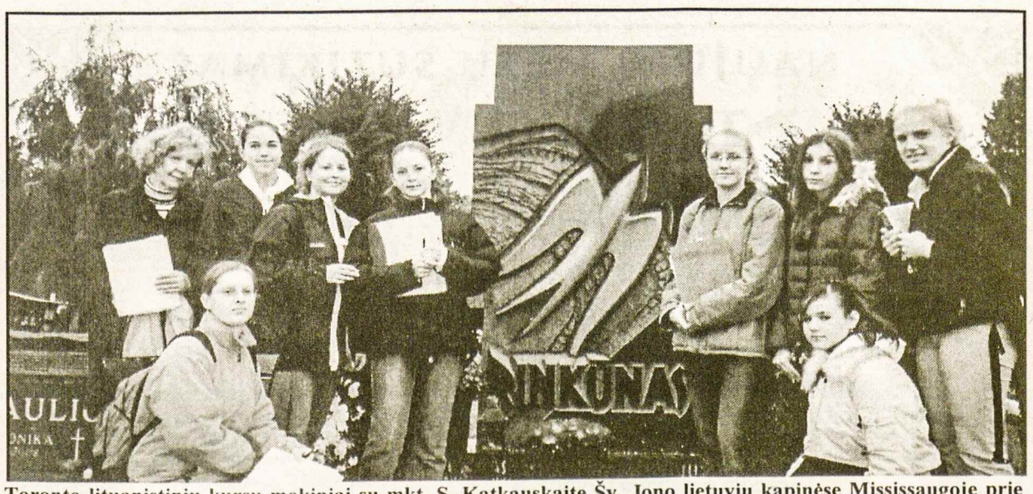

Toronto lituanistinių kursų mokiniai su mkt. S. Katkauskaite Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje prie a.a. Antano Rinkūno antkapinio paminklo Nuotr. N. Benotienės

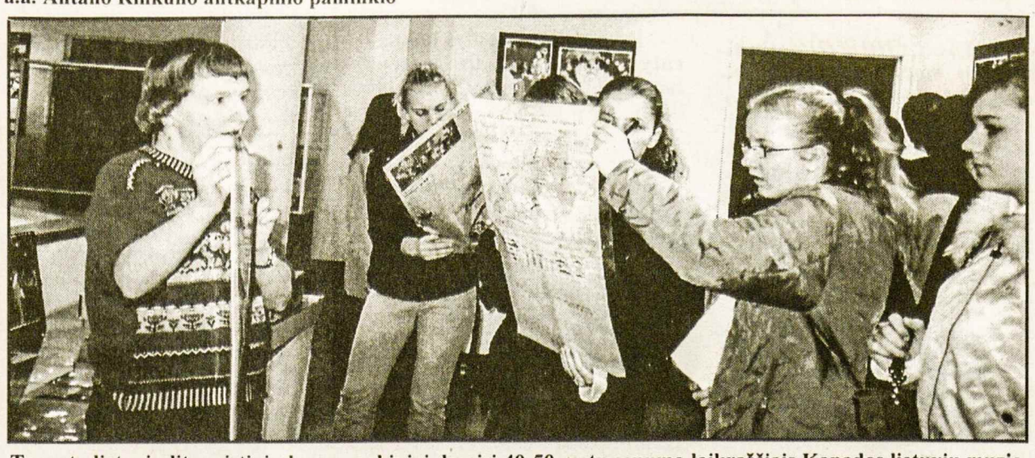

Toronto lietuvių lituanistinių kursų mokiniai domisi 40-50 metų senumo laikraščiais Kanados lietuvių muziejuje-archyve Mississaugoje. Kairėje – direktorė dr. Rasa Mažeikaitė Nuotr. N. Benotienės

GYDYTOJO UŽRAŠAI

Klinikinė praktika Zarasuose III

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Poliklinikoje darbo diena ėjo į pabaigą. Tik pas chirurgę dar buvome su kolege, nes turėjome pacientę – nebylę merginą su ja atlydėjusia motina.

- Daktarėle, - neaiškia kalba ir tarme, pasakojo ligonės motina chirurgei, kuri buvo vietinė rusė, tačiau lietuviškai suprato ne viską, nors dėjosi, kad šneka puikiai. – Duktė susilaužė ranką. O dabar vasara, reikia dirbti. Vyras kolchoze, o mums daug darbo namie prie daržų, su gyvuliais, o duktė serga. Padėkite mums, daktarėle...

Paviršutinis tyrimas leido padaryti išvadą, kad pacientė serga kairiojo peties sąnario išnirimu. Tai sunki liga, sutinkama, deja, gana dažnai. Peties sąnario išnirimas sudaro net 58% visų kitų sąnarių išnirimo atvejų. Tai galima paaiškinti anatomiškai maža ir plokščia mentėje esančia žasto galvutės duobe, į kurią ir įsistato palyginti stamboka žasto galvutė.

Peties sąnario išnirimai dažniausiai pasitaiko krintant su ištiesta ir į šoną pasukta ranka, virstant nuo kopėčių ir, norint susilaikyti, stveriantis kokio nors daikto ir pan.

Mus nustebino, kad patyrusi chirurgė, (beje, dar ir skyriaus vedėja) šiuo atveju visai nesigilino į anamnezę, kurios reikšmė, kaip jau ne kartą esame rašę, diagnozei nustatyti, yra didelė. Atrodo, kad gydytoja skubėjo namo. Buvo gražus, saulėtas ir šiltas vasaros vakaras.

Paprasčiausiai išnirusio peties sąnario atstatymo būdas nesudėtingas. Patiesus kilimėlį, pacientas guldomas ant kieto pagrindo, pavyzdžiui, grindų, o chirurgas, nusiavęs batą, įstato savo užkulnį į pakenkto peties sąnario duobę, čiumpa paciento ištiestą ranką ir stipriai ją traukia, suprantama, atitinkamai moduliuodamas traukimo kryptį ir jėgą. Dėl didžiulio tokios intervencijos skausmingumo, būtina 10-15 minučių prieš šią manipuliaciją suleisti į smegenų opioidines zonas veikiančio analgetiko arba, pagaliau, morfijaus.

Beje, yra ir kitų išnirusio peties atstatymo būdų. Vienas iš jų yra toks. Pacientas guldomas ant aukštesnės kušetės, už kurios paliekamas tarpas. Ten pristumiamas atitinkamo aukščio stalelis, ant kurio pacientas padeda galvą. Pro tarpą tarp kušetės ir stalelio ranka nuleidžiama žemyn. Pats pacientas pakenkta ranka turi liesti kušetės kraštą. Po to atliekama paviršutinė, lengva narkozė. Šiandien chirurgai dažniausiai renkasi bendrąją inkubacinę narkozę. Pakenkto sąnario mentė fiksuojama geroko dydžio smėlio maišeliu. Kad atsipalaiduotų raumenys, nuleista žemyn ranka laikoma apie 2-3 minutes. Po to chirurgas atsistoja veidu į pacientą ir lenkia jo alkūnę, tuo dar labiau atpalaiduodamas žasto raumenis. Toliau, siekiant grąžinti žasto galvutę į jos vietą mentėje, chirurgas su pakenkta ranka daro įvairius judesius, laisvaja stipriai prilaikydamas dilbį.

Jeigu sąnario išnirimas įvyko nuo 3 dienų iki 3 savaičių arba nepasisekus minėtais būdais atstatyti išnirimo, griebiamasi sudėtingesnių metodų.

Grįžkime į Zarasų poliklinikos chirurgijos kabinetą. Pacientė jau gulėjo ant grindų, chirurgė buvo įstačiusi savo kulną į pakenkto žasto duobę ir, nusitvėrusi ranką, iš visų jėgų ėmė ją traukti bei sukinėti (rotuoti). Pasigirdo toks riksmas, kad iš gretimų namelių net išlėkė gyventojai, manydami, jog atsitiko kažkokia stichinė nelaimė. Aš su kolege taip pat pasibaisėjau. Bandėme sakyti chirurgei, kad reikia prieš šią chirurginę intervenciją atlikti bendrą anesteziją. Tačiau fiziškai stipri gydytoja į mus nekreipė jokio dėmesio.

Pacientė taip rėkė, jog atrodė, kad išbyrės kabineto langai. Chirurgė ir anuomet, ir šiandien, praėjus maždaug penkiasdešimčiai metų, man atrodė lyg apsėsta demono ir, regis, kažkodėl negalėjo atsisakyti savo aiškiai žalingų veiksmų. Pagaliau su kolege čiupom ją už rankos, o pro duris įsiveržę pašaliniai žmonės padėjo įsisiautėjusią chirurgę sulaikyti ir apraminti. Pacientei tuoj pat į raumenis suleidau analgetikų. Kankinamos ligonės motina susmukusi fotelyje skausmingai dejavo ir verkė.

Tokia skaudžios intervencijos lydima nesėkmė ir pasibaigė bandymas atstatyti išnirusį sąnarį. Šioje istorijoje galima būtų padėti tašką ir pasakyti, kad šiandien nepriklausomoje Lietuvoje įvestos gydytojų licencijos apsaugo pacientus nuo tokių situacijų, kurias gali sukelti gydytojo nemokšiškumas.

Viso šio pasakojimo liūdnumas paliktas pabaigai, būtent, kada iš pacientės motinos kalbos išaiškėjo, jog sąnario išnirimas įvykęs jau prieš pusę metų... Šiuo atveju tokiais ar panašiais būdais išnirimo atstatyti neįmanoma. Reikalinga chirurginė operacija. Tuo tikslu ir buvo paguldyta į ligoninės chirurginį skyrių.

Pagal mūsų tarnybinį pranešimą chirurgė gavo papeikimą su įrašymu į asmens bylą. Tačiau kas atpirks invalidės mergaitės patirtą skausmą ir ašaras?

Sk. pasisako

ŽODŽIAI GIMTADIENIUI

Nuoširdžiai sveikiname Darių Savicką, gimtadienio proga. Linkime daug sveikatos, sėkmės darbe ir asmeniškame gyvenime. Tegul netrūksta Dievo palaimos ir namų šilumos.

Raimonda su tėte ir Dariaus tėvai

Sveikas krikšto tėveli, / Mano mamos mylimas broleli. / Neliūdėki, kad metai eina / Ir vėl nauji ateina.

Tuoj sidabrinės snaigės / Kanados laukus papuoš. / Gal jos Tave gyvenime paguos?

Aš Tau pagrosiu smuikeliu, / Kad keliautai tiesiu keliu / Į gimtuosius namus, / Pas mylinčius tėvus.

Su tėte sveikatos, laimės / Tau daug linkėsim. / Ir visi Tave mylėsim.

Raimonda Gavienaitė,
Punskas, Lenkija

SPAUSTUVĖ PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

FINNAIR SUMMER 2004 FLIGHTS FROM TORONTO TO NORTHERN EUROPE ON SALE NOW

Finnair Direct Summer Flights from Toronto to Helsinki are on sale now! Fly to Vilnius via Helsinki between June 17 and September 7, 2004. Call and book today to save with the Early Bird rates. In addition, Finnair operates daily code-share flights from Vancouver, Toronto and Montreal via London, U.K. and from New York with many convenient connections from Canada.

Contact your travel agent today for reservations and further information.

www.finnair.com
416 222-0740 or
1 800 461-8651

oneworld FINNAIR

RE/MAX JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

DANTŲ GYDYTOJA
Dr. Gintarė Sungailienė
115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(Į vakarus nuo Hurontario)
Tel. 905 271-7171

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

ŽEMIAUSIA KAINA BET KUR!
Skambutis į Lietuvą – tik 26 centai!
Lietuva – 26 centai
Kanada ir JAV – 4.9 centai
Maskva – 7 centai
Lenkija – 12 centų
St. Peterburgas – 8 centai
D. Britanija – 6 centai
10-10-580
Skambinant Šiaurės Amerikoje surinkti 10-10-580 + 1 + rajono kodą + numerį
Tarptautiniams skambučiams 10-10-580 + 011 + krašto kodą + rajono kodą + numerį
NEREIKIA keisti telefono firmos.
BELL sąskaitoje bus sužymėti Onlinetel skambučiai.
Visos kainos galioja 24 valandas, 7 dienas per savaitę.
Ryšiai su nešiojamais telefonais gali kainuoti daugiau.
Kainos gali keistis be pranešimo.
Visiems skambučams taikomas 25 centų minimumas.
Pilną kainoraštį galite skaityti tinklalapyje www.10-10-580.com
Powered by Onlinetel talk freely to the world
Padalinys Eiger Technology Inc., viešos akcinės bendrovės, dalyvaujančios Toronto akcijų biržoje – TSE (simboliu AXA).

TORONTO ONT

Anapilio žinios

– Gruodžio 5, penktadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidota a.a. Eleonora Zigmantavičienė, 80 m. amžiaus.

– Adventinis susikaupimas Lietuvos kankinių šventovėje bus gruodžio 13 ir 14 d.d. Susikaupimą ves iš Hamiltono AV parapijos kun. Audrius Šarka, OFM. Susikaupimo tvarka: gruodžio 13, šeštadienį 11 v.r. Mišios su pamokslu (Anapilio autobusėlis tą dieną maldininkus paims nuo Islington požeminių traukinių stoties 10.30 v.r. ir parveš atgal po pamaldų); gruodžio 14, sekmadienį – pamokslai sekmadieninių Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma abi dienas prieš ir po pamaldų.

– Adventinis susikaupimas Delhi Šv. Kazimiero šventovėje bus gruodžio 13, šeštadienį, 3 v.p.p. Susikaupimą ves iš Hamiltono AV parapijos kun. Audrius Šarka, OFM. Išpažinčių bus klausoma prieš ir po Mišių.

– Adventinis susikaupimas Vasagoje Gerojo Ganytojo šventovėje bus gruodžio 14, sekmadienį, 2 v.p.p. Susikaupimą ves iš Hamiltono AV parapijos kun. Audrius Šarka, OFM. Išpažinčių bus klausoma prieš ir po Mišių.

– Pirmosios Komunijos pasiruošimui pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambaryje.

– Jaunų šeimų sekcija rengia vaikų Kalėdų eglutę gruodžio 21, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių Anapilio salėje.

– Naujųjų metų sutikimo pokylis prasidės Anapilio salėje gruodžio 31, trečiadienį, 7 v.v. Bilietai jau platinami parapijos salėje. Bilietus taipgi galima užsisakyti telefonu pas R. Celejewską, 416 231-8832.

– Anapilio knygyne gauta Lauryno Janušiausko knyga *Likimo vedama,* nr. 6 žurnalo *Lithuanian Heritage* ir 2003 vykusios vaikučių šventės garsajuostė *Laumės juosta.* Taipgi galima įsigyti dr. Č. Jonio meniškai paruoštą mūsų parapijos deimantinės sukakties iškilmių vaizdajuostę, kalėdinių sveikinimo atvirukų ir Kūčioms plotkelių.

– Mišios gruodžio 14, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Balį Savicką; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už Olesės ir Pijaus Grigų sveikatą; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje gruodžio 13, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Stasį ir Rožę Augustinavičius.

Organizacijos šventė. KL-Katalikių moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyriaus metinė šventė įvyko gruodžio 7, sekmadienį, Marijos Nekalto Prasidėjimo šventės išvakarėse. Narės su savo vėliava dalyvavo 11 v.r. pamaldose, o po jų Anapilio muziejaus (parodų) salėje, surengė akademinę dalį, kurioje dalyvavo šeimų nariai ir kviestiniai svečiai. Programą pradėjo skyriaus pirmininkė B. Matulaitienė, pakviesdama prel. dr. Pr. Gaidą invokacijai. Savo pranešime pirmininkė apžvelgė metinę veiklą. Iš jos aiškėjo, kad skyrius ypatingai pasižymėjo labdara. Šventės proga skyrių sveikino KLKM draugijos pirm. B. Biretienė. Koncertinę dalį atliko vaikų choras "Gintarėliai", vadovaujamas muz. Deimantės Grigutienės. Choras, pasižymėjęs savo koncertais ir Lietuvoje, skambiai bei darniai padainavo keletą patriotinių dainų. Programa buvo baigta J. Gurklienės paruoštomis vaišėmis ir tradicine loterija. **Inf.**

Išganytojo parapijos žinios

– Šį šeštadienį, gruodžio 13, 12.30 v.p.p. Jaunimo kalėdinių pamaldų repeticija.

– Sekmadienį, gruodžio 14, 11.30 v.r. Jaunimo kalėdinės pamaldos, Moterų draugijos rengiama Kalėdų eglutė ir vaišės.

– Šią savaitę klebonas aplankys su Šv. Komunija visus ligonius ir senelius jų namuose, slaugos namuose arba ligoninėje.

– Kūčių pamaldos, gruodžio 24 d., 6 v.v. su Šv. Komunija. Kalėdų rytą pamaldų nebus.

– Praeitą sekmadienį pamaldose buvo prisiminti: a.a. Marija Megytė-Dambarienė, mirusi 1992 m. gruodžio 4 d. ir jos vyras a.a. Jonas Dambaras, miręs 1988 m. rugpjūčio 31 d.

Atitaisymas. *TŽ* 48 nr. Hamiltono žiniose išspausdinta PLV aukų sąraše F. Venskienė. Turi būti F. Venskevičienė. Atsiprašome.

"SAMOGITIA"
Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Prisikėlimo parapijos žinios

– Šį sekmadienį per 10.30 v.r. Mišias giedos "Retkartinis" parapijos choras. Norinčius prie jo prisijungti, prašom ateiti valandą prieš Mišias repeticijai.

– Prieškalėdinį susikaupimą ves kun. Evaldas Darulis, OFM, gruodžio 12 – 14 d.d. šia tvarka: penktadienį Mišios ir pamokslas 7 v.v., šeštadienį 10 v.r. ir 4 v.p.p., o sekmadienį įprasta tvarka. "Vilnius Manor" gyventojams susikaupimas su Mišiomis, pamokslu ir išpažinčių klausymu vyks penktadienį 9 v.r.

– Kalėdaičiai (plotkelės) dalinami sekmadieniais zakristijoj arba parapijos raštinėje darbo metu.

– Diakono Petro Šarkos, OFM, kunigystės šventimai vyks gruodžio 20 d., 3 v.p.p. parapijos šventovėje. Šventimus suteiks vysk. Paulius Baltakis, OFM. Po Mišių parapijos salėj vyks iškilmingas pokylis, kuriam bilietai platinami sekmadieniais parapijos salėj, kitu metu pas V. Tasecką 905 824-4461. Naujojo kunigo pirmos Mišios (primicijos) bus gruodžio 21 d., 10.30 v.r. mūsų šventovėje.

– Kalėdinės muzikos koncertas – šį sekmadienį, gruodžio 14, 4 v.p.p. parapijos šventovėj. Koncertuos "Volungės" ir parapijos jaunimo chorai, solistai ir instrumentalistai. Visi kviečiami dalyvauti.

– Gruodžio 6 d. palaidotas a.a. Petras Sidaras, 88 m.; giminių Kanadoj neturėjo. Gruodžio 9 d. palaidotas a.a. Mykolas Gegužis, 85 m., palikęs sūnus Mykolą, Vytą, Joną ir Juozą. Sibire mirė a.a. kun. Alfonsas Bumbulis, torontiečio Antano Bumbulio brolis.

– "Labdaros" slaugos namuose kiekvieną trečiadienį, 9.30 v.r. bus aukojamos šv. Mišios, kuriose kviečiami dalyvauti slaugos namų gyventojai ir jų lankytojai.

– Pakrikštyta Filomena Živilė, Melindos ir Dainiaus Šelmių dukrelė.

– Pasauliečių pranciškonų Mišios ir susirinkimas vyks gruodžio 18 d., 10 v.r. "Vilnius Manor" patalpose.

– Mišios sekmadienį, gruodžio 14: 8 v.r. už a.a. Balį Matulevičių; 9.15 v.r. už Sukauskų ir Sodaičių šeimų mirusius; 10.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius, už a.a. Gintą Kaledinską, a.a. Stasę ir Alfonsą Viskontus ir už a.a. Kazimierą Milerį; 12 v.d. už a.a. Vladą Skverecką.

Muziejaus-archyvo žinios

– Lapkričio 26 d. kardinolas A. J. Bačkis aplankė muziejų ir pasirašė svečių knygoje.

– Muziejaus-archyvo išlaikymui aukojo: $100 – Jonas ir Marija Astrauskai, dr. Vincentas Kadis, Vladas ir Petrė Melnykai; $55 – Teodoras Stanulis; $50 – Vida ir Vytas Paškai, Kazys Gaputis.

Maironio mokyklos žinios

– KLKM dr-jos Lietuvos kankinių parapijos skyrius paaukojo $200 mūsų mokyklai; a.a. Sofijos Balsevičienės atminimui buvo paaukota mokyklai $100. Už aukas dėkojame.

– Gruodžio 13 d. pamokos normaliu laiku. Kalėdų eglutė rengiama mokyklos auditorijoje 10.30 v.r. Dalyvauti kviečiame ir tėvelius – mokiniai paruošė programėlę.

– Po Kalėdų atostogų mokslas prasidės 2004 m. sausio 10 d. Tėveliams, mokytojams bei mokiniams linkime malonių atostogų. **Živilė**

Lietuvių Namų žinios

– Gruodžio 7 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 150 svečių. Pranešimą padarė LN valdybos narys T. Stanulis. Svečių knygoje pasirašė G. J. Matulis.

– Lietuvių Namų valdybos posėdis – 2004 m. sausio 15, ketvirtadienį, 7 v.v. Lietuvių Namų seklyčioje.

– Medžiotojų-žūklautojų klubo "Tauras" tradicinis metinis balius įvyks 2004 m. vasario 21 d.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namams aukojo: a.a. V. S. Markausko ir J. Danaičio atminimui V. Balsienė – $40; a.a. S. Žvirblio atminimui A. Žvirblys aukojo – $100. Koplyčios įrengimui J. Valiulis aukojo – $500, I. Nacevičius – $200, M. Zubrickas – $100, L. Daunienė – $100. Dar aukojo F. Mockus – $500, M. Kriščiūnai – $100, dr. P. Vytė – $50.

– Besidominčius slaugos namais kviečiame pasinaudoti interneto tinklalapiu www.labdara.ca.

– Slaugos namų komitetas dėkoja visiems aukotojams. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

A. a. Antanui Gverzdžiui mirus, užjausdamos jo dukrą Nijolę Simonavičienę su šeima, jos bendradarbės Mississaugos, Ont. "Trillium" ligoninėje *Kovai su vėžio liga* – sergantiems vaikams Lietuvoje aukojo $95. **M.P.**

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS
ANAPILYJE
su orkestru "Major Music"
gruodžio 31, trečiadienį, nuo 7 valandos vakaro
* **Šilta vakarienė su vynu 7.30 v.v.** (punktualiai)
* **Šalti užkandžiai po 12 valandos nakties**
* **Nemokamas baras * Šampanas, puikiai išpuošta salė**
Stalus rezervuoti sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas **Reginą Celejewską tel. 416 231-8832.**
Visus dalyvauti maloniai kviečia –
Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija
2004

***TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ* paskutinis šių metų numeris (padidintas, kalėdinis) išeis gruodžio 16 d. *TŽ* redakcija ir administracija bus uždaryta gruodžio 22-26 d.d., veiks gruodžio 29, 30 ir 31 d.d. nuo 10 v.r. iki 3 v.p.p., o nuo sausio 2 d. vėl įprasta tvarka, nuo 9 v.r. iki 4.30 v.p.p. Sekantis *TŽ* numeris išeis 2004 m. sausio 6, antradienį.**

***Tėviškės žiburių* leidėjai** (Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai") praneša, kad nuo 2004 m. sausio 1 d. keliama savaitraščio prenumeratos kaina. Metinė prenumerata Kanadoje kainuos $50, rėmėjo – $60, garbės – $70. JAV prenumeratoriams visos kainos JAV doleriais. Paprastu paštu į užjūrius – $60, oro paštu į užjūrius – $170.

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo *Tėviškės žiburiams*: **$80** – M. Jasionytė; **$50** – Olga ir Jonas Statkevičiai, Rodney, Ont., Vytautas Birštonas; **$45** – Zita Didžbalienė; **$40** – Vytas ir Vladė Beniušiai, Hamilton, Ont.; **$30** – E. Bersėnienė ir vaikai, Eugenijus ir Regina Jasinskai, Dundas, Ont., Jonas ir Teresė Povilauskai, Hamilton, Ont.; **$25** – Ona ir Zigmas Girdauskai, Aldona ir Pranas Skilandžiūnai, Teklė, Petras Kareckai ir sūnūs Jonas ir Stasys, Stasys ir Janina Poškai, Vytautas Montvilas, Juozas, Zuzana, Ramunė Stravinskai, Birutė, Jonas Lukšiai ir šeima, Tillsonburg, Ont., V. Kolyčius; **$20** – Julius ir Pranė Barakauskai, Aldona, Juozas, sūnus Antanas Petrauskai, Elena, Raimundas Namikai ir sūnūs Juozas ir Simonas, Lydija ir Vytautas Bušmanai, Bradford, Ont., Birutė Kazlauskaitė, Kazė ir Algis Poviloniai, Stasys Janavičius ir dukra Kristina, Edvardas Valeška, Julija Čėplienė; **$15** – Marija Žymantienė ir dukra Danutė su šeima, Alfredas Bražys, Gintaras, Linas, Gailutė ir jų šeimos; **$10** – Eglė, Dalia ir Genius Procutos, Ona ir Jonas Dirmantai.

KLB žinios

– *Pasaulio Lietuvio* prenumeratas siųsti adresu: Juozas Lukas, ("Pasaulio Lietuvis"), 622 Tremont Court N.W., Grand Rapids, MI 49504. Prenumerata 25 JAV dol., garbės prenumerata 40 JAV dol.

– Atsistatydinus KLB kultūros komisijos pirmininkei R. Kurienei, jos pareigas perėmė A. Vaičiūnas.

– KLB valdyba sveikina už ilgametį darbą Ontario provincijos apdovanotus KLB narius – A. Vaičiūną, prel. E. Putrimą, V. Stanevičienę, I. Ross, J. Kuraitę-Lasienę, M. Stanevičių.

Eliziejus Šlekys, buvęs LVR karo mokyklos II-os kuopos Marijampolėje vadas, žuvusių prie Ašmenos savanorių palaikų į Lietuvą parvežimui paaukojo $200 (iš viso $550). Galintys tam reikalui paaukoti yra prašomi čekius rašyti KLB vardu pažymint (L.V.R.). "Paramoje" atidaryta sąskaita nr. 14143; adresas 2975 Bloor St. W., Toronto, ON, M8X 1C8. **F.M.**

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: $250 – J. A. Lukošiūnai; $100 – J. E. Ivanauskai.

Kadangi po kapines važinėja automobiliai, kurių savininkai neturi nieko bendro su palaidotais asmenimis, galbūt dėlto dingsta vainikai ir kiti papuošalai. Be to, automobiliai trukdo sniego valymui. Kad galima būtų sekti, kas atvyksta ir kas vyksta kapinėse, nutarta žiemos metu kapinių vartus laikyti uždarytus. Vartai bus atidari laidotuvių dienomis. Pasivaikščiojimui galima naudoti šoninius vartelius.

Šv. Jono kapinių komisija

IEŠKOME auklės 18 mėn. berniukui Kipling ir Eglinton rajone. Skambinti vakarais Žibutei tel. 416 207-0819.

Prisikėlimo kredito kooperatyvo darbo valandos švenčių laikotarpiu: gruodžio 24, trečiadienį, 9 v.r. – 1 v.p.p.; gruodžio 25 d. – uždaryta; gruodžio 26 d. – uždaryta; gruodžio 31, trečiadienį, 9 v.r. – 1 v.p.p.; 2004 m. sausio 1 d. – uždaryta.

Toronto Lietuvių pensininkų klubo valdyba ruošia Kūčias trečiadienį, gruodžio 24, 4 v.p.p. *Vilnius Manor* III-čio aukšto menėje. Kaina: $15 asmeniui. Kalėdines giesmes atliks choras "Daina", muz. L. Turūtaitė. Bilietus prašom įsigyti iki gruodžio 21 d. pas T. Kobelskienę 416 760-8003 arba S. Kuzmicką 416 769-1351.

Joana Valiukienė Šv. Kalėdų proga *Tėviškės žiburiams* aukojo $500. Savaitraščio leidėjai nuoširdžiai dėkoja už tokią šventinę dovaną, stiprinančią savosios spaudos leidybą, kuri kasmet brangsta.

"Paramos" kredito kooperatyvo darbo valandos švenčių laikotarpiu: gruodžio 24, trečiadienį – 9 v.r. – 1 v.p.p.; gruodžio 25 ir 26 d.d. – uždaryta; gruodžio 31, trečiadienį – 9 v.r. – 1 v.p.p. Naujų metų dieną, sausio 1, uždaryta.

Šv. Kalėdų proga Lietuvos kankinių parapijos KLK moterų draugijos skyrius *Tėviškės žiburiams* aukojo $200.

A. a. Jonui Danaičiui mirus, užjausdami jo šeimą, jo atminimui pagerbti Tyrūnė ir Virginijus Sičiūnai *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

A. a. Antanui Gverzdžiui mirus, užjausdama šeimą S. Slavickienė *Tėviškės žiburiams* aukojo $30.

KLKM dr-jos Lietuvos kankinių parapijos skyriui po $50 aukojo E. Kripienė ir V. R. Žekai.

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 tel. 416-889-5531

Pradėjęs veiklą 1962 metų rudenį, Kanados lietuvių fondas augo narių skaičiumi bei įnašais. Šiuo metu sąrašuose yra 2,428 nariai ir 392 aukotojai, parėmę fondą mažiau negu $100. Įnašai – kapitalas $3,456,000. Per paskutinius dešimt metų gaunamo pelno vidurkis – apie $140,000 metams, padalinamas lietuvybės išlaikymo reikalams Kanadoje ir paramai Lietuvoje. Šiais metais iš 2002-jų metų gauto pelno paskirta:

Lietuvybės reikalams Kanadoje

Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybai	$30,000
Kanados lietuvių muziejui-archyvui (Mississauga)	7,500
Tėviškės žiburiams	4,600
Toronto lietuvių jaunimo ansambliui "Gintaras"	4,500
Kanados lietuvių jaunimo sąjungai	4,300
Kanados lietuvių jaunimo chorui	3,900
Skautų stovyklavietei "Romuva" ir stovyklavietei "Kretinga" Vasagoje	po 2,000
Anapilio vaikų chorui "Gintarėliai" (Mississauga)	2,000
Toronto chorui "Volungė" (Toronto)	1,900
KLB Edmontono, Calgary ir Delhi apylinkėms, kiekvienai po $500	1,500
Toronto skaučių tuntui "Šatrija" ir skautų tuntui "Rambynas" Hamiltone	po 1,000
Sporto klubui "Anapilis" (Mississauga) ir Prisikėlimo parapijos sporto klubui "Aušra"	po 1,000
Mažosios Lietuvos fondui	1,000
Montrealio skautų tuntui "Geležinis Vilkas" ir Toronto chorui "Daina"	po 1,000
Lietuvos dviratininkų priėmimui Hamiltone ir Suvalkų krašto lietuvių sambūriui	po 1,000
Toronto Prisikėlimo parapijos jaunimo chorui	850
Hamiltono skaučių tuntui "Širvinta"	775
Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyriui	750
Toronto vyrų chorui "Aras" ir Montrealio Aušros Vartų parapijos chorui	po 700
CANDLE pedagoginei organizacijai	700
Toronto skautų tėvų komitetui	600
Toronto lietuvių klubui "Santaka" ir Toronto sporto klubui "Gintaras"	po 500
Montrealio radijo programai ir Hamiltono radijo programai "Gintariniai Aidai"	po 500
Toronto Vl. Pūtvio šaulių kuopai ir Mississaugos meno mėgėjų grupei "Viltis"	po 500
Montrealio slidinėtojų sąjungai ir Toronto filatelistų sąjungai	po 300
Interneto tinklalapiui "Dūmai" Toronte	250
Iš viso lietuvybės išlaikymui Kanadoje	$82,125

Parama Lietuvoje

Dail. A. ir A. Tamošaičių meno galerijai "Židinys"	$20,035
Kretingos Pranciškoniškojo jaunimo tarnybai	2,500
Vilnijos draugijai	2,000
Nijolės Sinkevičiūtės kompozicijos honorarui	2,000
Jaunimo paramos fondui "Laisvoji Jūra"	1,000
Laikraščiams *Švenčionių rytas, Žiemgala, Lietuvių Godos*...	po 500
Laikraščiams *XXI Amžius, Kregždutė, Apžvalga*	po 500
Marijampolės bendrijai "Bočiai"	500
Vilniaus senamiesčio soroptimisčių klubui	1,000
Jaunimo grupei "Gyvieji Akmenys"	500
Hamiltono šauliams, Rokiškio mokyklai paremti	1,500
K.L. Žurnalistų sąjungai, paremti jūrinio žodyno lietuvių kalba išleidimui	1,000
Tremtinių vaikų "Lietuvių Namai" mokyklai Vilniuje ir Žagarių ansambliui "Jaunystė"	po 1,000
Šiaulių logopedinių vaikų globos namams	1,000
Kaišiadorių vysk. "Caritas" ir Baltijos kultūros fondui	po 500
LN kultūrinei komisijai, lietuviškų knygų siuntimui į Lietuvą	500
Lietuvos vietinės rinktinės žuvusiųjų palaikų perkėlimui	500
Iš viso Lietuvai	$40,035

Stipendijos studentams Kanadoje ir Lietuvoje

Pagal gautus studentų prašymus Kanadoje paskirtos 34 stipendijos po $400 ir 1 - $200	13,800
Parama studentams Lietuvoje bus paskirstyta atskirų atstovų prie universitetų:	
Vilniaus universitetui	2,800
Kauno Vytauto Didžiojo universitetui	2,800
Suvalkų krašto lietuviams, studij. Lietuvos univer.	1,400
Aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientams	675
Iš viso stipendijoms paskirta	$21,475
Visa parama 2003-siais metais	$143,635

MONTREAL QUE

KLK moterų dr-jos Montrealio skyriaus metinė šventė gruodžio 7 d. praėjo jaukioje šeimyniškoje nuotaikoje, nepaisant jau iš vakaro prasidėjusios pūgos. 11 val. Mišias Aušros Vartų šventovėje už gyvas ir mirusias nares atnašavo kleb. kun. Ričardas Birbilas.

Po Mišių klebonijoje susirinkusias nares ir svečius pasveikino pirm. Genovaitė Kudžmienė ir pakvietė Birutę Vaitkūnaitę-Nagienę paskaitai-pokalbiui. Kalbėtoja priminė pernai dr-jos atšvęstą 50 m. veiklos sukaktį ir katalikių moterų įnašą į Montrealio bendruomenės bei parapijos gyvenimą. Savo pokalbyje paminėjo ir mums visiems žinomą religinį persekiojimą sovietmečiu Lietuvoje, ilgiau apsistojo prie a.a. Adelės Dirsytės gyvenimo: mokslo, veiklos, tremties ir mirties Sibire. Pirm. G. Kudžmienė perskaitė 3 Adelės Dirsytės sukurtas maldas iš Sibiro mergaičių maldaknygės *Marija, gelbėk mus* – maldą į Gailestingumo Motiną, į šv. Kazimierą ir kalėdinę maldą. Adelė Dirsytė skleidė meilę, gėrį, globojo ir stiprino kartu vargstančias. 2000 m. sausio 14 d. pradėta jos beatifikacijos byla.

B. Nagienė dar perskaitė J. Švabaitės-Gylienės eilėraštį ir paminėjo daugelį pasaulio moterų atliktų išradimų bei įnašų į įvairias gyvenimo sritis. Paskaitininkei buvo įteikta gėlių puokštė. Pirm. S. Kudžmienė padėkojo paskaitininkei ir pakvietė visus vaišėms. Klebonui R. Birbilui palaiminus gausų vaišių stalą, atsilankiusieji praleido gražią popietę. Šia proga dr. Jonas Mališka "Vaiko tėviškės namams" paaukojo $100.

Jau aštuoneri metai Montrealio muziejuje (Montreal Museum of Fine Arts) Kalėdų laikotarpiu puošiamos tautybių eglutės tautiniais motyvais – jų tarpe ir lietuvių eglutė, Julijos Adamonienės ir Joanos Adamonytės papuošta šiaudinukais. Šiemet eglutė papuošta gruodžio 4 d. Bus galima pasigrožėti iki sausio 6 d. Įėjimas laisvas.

Montrealio lietuvių radijo kalėdinė programa speciali 2 valandų bus girdima per CFMB, 1380 AM banga gruodžio 25 d. nuo 12 val. iki 2 val. p.p.

Juozas ir Jonė Žitkai gruodžio 7 d. draugų ir artimųjų tarpe atšventė 50 metų vedybinę sukaktį. **D.S.**

14-toji metinė Baltiečių filatelistų klubo paroda vyko lapkričio 29 ir 30 d.d. estų Šv. Jono parapijos salėje. Estai, latviai ir lietuviai buvo išstatę savo pašto ženklų, pinigų ir nuotraukų rinkinius. Dalyvavo du lietuviai – Romas Verbyla su pašto ženklais, Antanas J. Mickus, rodęs nuotraukas. **AJM**

Šv. Kazimiero parapijos žinios. Parapijiečių susirinkimas įvyks gruodžio 21 prieš Mišias. Trečiadienį, gruodžio 24, Bernelių Mišios bus aukojamos 10 val. vakaro. **VL**

A.a. Jadvygos Bunienės atminimui "Vaiko tėviškės namams" aukojo: $100 – Jean Brett, Jacques Bucher, E. Bunys; $50 – J. Kibirkštis; $40 – V. Viliušienė, R. R. Lapinai; $30 – I. Mališka; $20 – E. Kerbelienė, D. Staškevičienė, R. Pocauskienė, R. Piečaitienė, H. Kwiatkwska, P. J. Adamoniai, E. Dalmotienė, S. Quick, L. Cook, E. H. Anderson, Br. Bunienė, R. Bunys, Br. Makauskienė, Z. H. Lapinai, E. Kudžmienė, G. Vazalinskas, J. Blauzdžiūnienė, G. Kudžmienė, S. Skučienė; $10 – K. Šimonėlienė, A. A. Vasiliauskai; $2 – B. Lukauskas.

A.a. Valerijos Dikaitienės atminimui $50 aukojo D. Aneliūnienė; **a.a. Irenos Vilgalienės** atminimui $20 aukojo Z. H. Lapinai.

Šv. Kalėdų proga Danutė Danienė (Ottawa) aukojo $100.

Už aukas dėkoja –
KLK mot. dr-jos Montrealio skyrius

Tarptautinis vakaras Saint-Jean kariuomenės bazės kalbų mokykloje įvyko lapkričio 6 d. Karininkai iš 18 valstybių paruošė parodas apie savo kraštus. Parodos metu lankytojai buvo pavaišinti ne tik 'tarptautiniu' maistu bet ir gėrimais. Lietuvių delegacija – kpt. ltn. Svajūnas Bandzevičius, ltn. Darius Bartaševičius, kpt. Darius Kelevišius, kpt. Vadimas Musys, plk. ltn. Petras Ročius, vyr. ltn. Gediminas Samas ir vyr. ltn. Vida Urbonaitė – vaišino svečius savo paruoštais kugeliais. Viktoras Lukošius parūpino skanaus lietuviško alaus, kurį gėrė ir gyrė visi, europiečiai ir kanadiečiai. Silvija ir Arūnas Staškevičiai, kaip visuomet, lietuviams padėjo organizuoti parodą. Ši graži tradicija pradėta 1995 metais, kai pirmieji karininkai atvyko iš Europos mokytis prancūzų kalbos. Anglų kalbos kursai pradėti 1998 m. Ligšiol daugiau kaip tūkstantis karininkų baigė kalbų kursus Saint-Jean mokykloje, iš jų – 54 lietuviai. **Inf.**

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija
1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 *FAX: 766-1349*

PARDUODAMA motorizuota lauko kėdė (electric scooter). Skambinti tel. 416 762-1569.

MOTERYS IR MERGINOS, jei mėgstate kosmetiką ir norėtumėte dirbti šioje srityje, skambinkite tel. 416 225-8632 arba 416 358-1212 (nešiojamas).

NEBRANGIAI VERČIAME įvairius dokumentus iš lietuvių, anglų, rusų ir lenkų kalbų. Rašome įvairius raštus, *reziume.* **Skambinti mobiliu tel. 647 298-7972, elekt. paštas siandien5@yahoo.com**

REIKALINGA MOTERIS 30-40 metų amžiaus, kuri gyventų kartu, atliktų namų ruošos darbus ir prižiūrėtų 2 mokyklinio amžiaus vaikus. Skambinti tel. 416 704-4858.

PARDUODU mergaičių tautinius drabužius. Vieni tiktų 10-12 m. amž. (iki 5 p. 5 in. ūgio), kiti 14 m. amž. (iki 5 p. 8 in. ūgio). Skambinti tel. 905 383-6423 iki š.m. gruodžio 15 d., po to 905 522-3482.

• Mums, lietuviams, šiandieną sava spauda yra reikšmingiausias religinis ir tautinis bastionas
BERNARDAS BRAZDŽIONIS

NUOMOJAMAS namas (town house) Dundas-High Park rajone. 3 miegamieji, kiemas, garažas. Nuoma $1350 mėn. Skambinti tel. 416 207-0637.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

KĘSTUTIS
Sukursiu gražų paminklą pagal jūsų pageidavimus
Dailininkas ***Kęstutis Keparutis***
Tel. FAX 905 312-9924
195 Beach Rd., Hamilton, Ontario L8L 4A8